

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Naša J. S. K. Jednota je samo bratska
podporna organizacija brez vsakih dru-
gih primesi, in kot taka uspeva.
Ohranimo jo tako!

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio Under the Act of March 3rd, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1926
NO. 31. — ST. 31. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JULY 31 — SREDA, 31. JULIJA, 1940 VOL. XVI. — LETNIK XVI.

DRUGA SLUŽBA

DRUGA SLUŽBA
Izredna se-
stava v soboto 3.
av. osmih zvečer v S.
narodnem domu v Waukeganu.
Vsi odseki in vsi člani te-
ga odbora so prosi, da se go-
vo udeležijo te važne seje.
16. redna konvencija JS-
KJ je oddaljena komaj še do-
vaj mesec.

Zogometni klub društva št.
JSKJ v Lloydellu, Pa., pri-
pravi plesno veselico v soboto 3.
av. 1940.

Slovenski dom v Little
Balsu, N. Y., priredi svoj let-
ni piknik v soboto 3. avgusta.
Piknik se bo pričel popoldne in
trajal v pozne nočne ure.

Minnesotska federacija dru-
štva JSKJ bo zborovala v ne-
deljo 4. avgusta v Slovenskem
narodnem domu v Aurori.
Pričetek zborovanja je
določen za eno uro popoldne.

Prihodnje zborovanje fede-
racije društev JSKJ v državi
Ohio je določeno za nedeljo 4.
avgusta. Vršilo se bo v Sloven-
skem društvenem domu v Euc-
liadu, Ohio, in se bo pričelo ob
12. uri popoldne.

Federacija društev JSKJ za
državo Wisconsin bo zboro-
vala v nedeljo 4. avgusta v
narodnem domu v Greenfieldu.
Pričetek bo ob 12. uri popoldne.
Prostor prireditve: Covered Wagon Camp.

Piknik priredi v nedeljo 4.
avgusta društvo št. 18 JSKJ v
Rock Springsu, Wyo. Vršil se
bo na zapadni strani reke Green
River, blizu prostora, imenova-
nega Covered Wagon Camp.

V Kraynu, Pa., se bo v ne-
deljo 4. avgusta vršil letni piknik
krajnjega društva št. 136
JSKJ. Zvečer bo tudi plesna
večerjava. Prostor prireditve:
Krayn Park.

Skupen piknik vseh sloven-
skih društev v St. Louisu, Mo.,
prireditelji katerih je tudi društvo
št. 87 JSKJ, se bo vršil v ne-
deljo 4. avgusta. Prostor pik-
nika: Hoffman's Grove, Tele-
phone 4-1234.

Ameriški dan bodo v nedeljo
4. avgusta proslavile različne
narodnosti v mest-
nem parku v Sharonu, Pa. Pri-
reditelj programa, ki se bo odda-
ljal tudi po radiju, bo ob 1. uri
popoldne. Sodelovalo bo osem
narodnosti, med njimi tudi Slovenci.

V Blaine, Ohio, se bo v ne-
deljo 11. avgusta vršil piknik
krajnjega društva št. 155
JSKJ.

Federacija društev JSKJ v
zapadni Pennsylvaniji bo zboro-
vala v nedeljo 25. avgusta v
naselbinu Center, Pa. Zborova-
nje se bo vršilo v Slovenski
narodni dom in se bo pričelo ob 10.
uri popoldne.

Združena slovenska društva
v New Yorku, med katerimi je
tudi društvo št. 50 JSKJ, pri-
reditelj v nedeljo 25. avgusta
skupni piknik. Prostor
prireditve: Charles Garden
(Dalje na 4. strani)

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

KONFERENCA NA CUBI
Zastopniki 21 ameriških re-
publik, ki te dni zboruje v Ha-
vani na Cubi, bodo v vseh glav-
nih točkah, ki se tičejo nevm-
šavanja evropskih držav v za-
deve zapadne hemisfere, delova-
nja "pete kolone" in ekonomskega
sodelovanja med ameriškiimi
republikami, prišli do soglasja.
Tako zatrjujejo poročila ko-
respondentov, ki prisostvujejo
konferenci. V mnogih ozirih bo-
do seveda potrebni kompromisi.
Vodilna osebnost konference je
Cordell Hull, državni tajnik Ze-
dinjenih držav.

MOŠKA BESEDA
Da je tudi v politiki mogoče
gentlemanstvo, je pokazal
Charles Edison, sin pokojnega
izumitelja Thomasa A. Edisona.
Charles Edison je bil nekaj
časa mornariški tajnik Zedinjen-
ih držav ter je resigniral iz te
pozicije, da more kandidirati
za governorja države New Jer-
sey. Charles Edison je predsed-
nik velike tvrdke Thomas A.
Edison Inc., in je v tovarnah
omenjene tvrdke dal namestiti
plakate, da ni noben uslužbe-
nec na najmanjši način obli-
gan glasovati zanj, ampak naj
vsak voli, kakor mu narekuje
lastna razsodnost.

SPREMENBE V KABINETU
General poštar Zedinjenih
držav, James A. Farley, je po-
dal resignacijo, ki stopi v vel-
javo 17. avgusta. Na njegovo
mesto bo najbrž imenovan go-
verner Lloyd C. Stark iz države
Missouri. Za pomožnega vojne-
ga tajnika je bil imenovan fede-
ralni sodnik Robert P. Pat-
terson.

KONTROLA IZVOZA
Predsednik Roosevelt je pre-
tekli teden izdal proklamacijo,
s katero se podreja kontroli iz-
voz olja in starega železa. Dose-
daj je bil pod tako kontrolo že
izvoz bombaža, volne, gumija in
manganca. Oficialno je ta
kontrola izvoza omenjenih su-
rovin upostavljena zaradi po-
treb narodne obrambe. Vsi iz-
vozniki takih surovin morajo
imeti od oblasti posebne licen-
ce in take licence se lahko odre-
čejo. Razširitev kontrole nad iz-
vozom starega železa in olja bo
najbolj prizadela Japonsko, de-
loma pa tudi Španijo. Večino
starega železa za svojo vojno
industrijo je Japonska dosedaj
uvažala iz Zedinjenih držav, po-
leg tega pa tudi mnogo olja.
Olje se je dalje izvažalo tudi v
Španijo, odkoder ga je baže do-
bivala Nemčija.

VEČ ZAPOSLENJA
Federalni delavski depart-
ment poroča, da je bilo v
raznih industrijah sredi junija
letos zaposlenih 900,000 več de-
lavcev kot pred enim letom. Vsi
znaki kažejo, da bo pred jesen-
jo dobilo delo nadaljnjih 1,000-
000 delavcev. To zvišanje zapo-
slenja gre največ na račun nar-
odne obrambe.

ZA NARODNO OBRAMBO
Zvezni kongres se te čase po-
polnoma resno bavi s sestavo za-
kona o prisilnem vojaškem vež-
banju in je skoro gotovo, da bo
tak zakon v eni ali drugi obliki
v doglednem času sprejet. No-
vačen se bo pričelo takoj po
sprejemu zakona. Za enkrat je
predvidena armada 1,400,000
(Dalje na 4. strani)

O MINIMALNIH PLAČAH

Federalni zakon o minimalnih
plačah in maksimalnih urah,
takozvani Fair Labor Standards
Act, je določil, koliko mora de-
lavec najmanj dobivati na uro
in koliko ur na teden more
kvečjemu delati. Do meseca ok-
tobra 1945 nikak delodajalec ne
sme plačevati svojim delavcem
manj kot 30 centov na uro in
ne sme dopustiti, da delavci de-
lajo več kot 42 ur na teden, raz-
un ako je voljan plačati čas in
pol za več ur. Od oktobra 1945
naprej bo minimalna plača zna-
šala 40 centov na uro in mak-
simalni čas bo 40 ur na teden.

Ta zakon o mezdah in urah
pa se nanaša le na one industrije
in posle, katerih produkti gre-
do v meddržavno trgovino. Ceni
se, da je približno 12,300,000
oseb v Združenih državah za-
poslenih v takih industrijah.
Milijoni drugih delavcev, ki so
zaposleni v obrti lokalnega
značaja, katerih produkti ne
gredo izven državnih mej, ni-
majo nikake koristi od tega fe-
deralnega zakona. Le države
same so odgovorne za zaščito
nizko plačanih delavcev v indu-
strijah, ki ne spadajo pod de-
lokrug federalnega zakona. Dr-
žavne zakone o minimalnih pla-
čah smo imeli že pred federal-
nim zakonom, ali vsi ti držav-
ni zakoni so le v zaščito žensk
in otrok. 26 držav ima take za-
kone.

Sedaj pa se pojavlja gibanje
v mnogih državah, da bi se na-
pravili državni zakoni po vzoru
federalnega zakona o mezdah in
urah. Nova tendenca gre za
tem, da bi vsi delavci v lokal-
nih industrijah in uradih, in ne
le ženske in otroci, dobivali sli-
čno zaščito, kakršno imajo sedaj
delavci v meddržavnih podjet-
jih. In zakonski predlogi v tem
smislu so bili vloženi že v 29
državnih legislaturah.

Zakone o minimalnih plačah,
seveda le za ženske in otroke,
imajo sedaj sledeče države: Ar-
kansas, California, Colorado,
Connecticut, Illinois, Kansas,
Kentucky, Louisiana, Maine,
Massachusetts, Minnesota, Ne-
vada, New Hampshire, New
Jersey, New York, North Da-
kota, Ohio, Oklahoma, Oregon,
Pennsylvania, Rhode Island,
South Dakota, Utah, Washing-
ton in Wisconsin.

Po teh državnih zakonih se
regulirajo posebne industrije in
se določa po posvetovanjih z
vsemi zainteresiranimi strankami,
koliko sme biti najmanjša pla-
ča v dotični industriji in koli-
ko se sme največ delati na te-
den. Le one industrije, ki so
bile posebno regulirane, so pri-
zadete. Tako so bile v državi
New York od sedaj regulirane
le sledeče industrije: pralnice,
čistilnice in pobarvalnice, lepo-
tični saloni in hoteli. V raznih
določbah, izdanih lanskega leta,
se opaža tendenca, da se mini-
malna plača prilagodi federal-
nemu načelu.

Na primer, Arizona je vpe-
ljala minimalno plačo od \$11.20
na teden za perice in čistilke,
pri čemur se plačuje 28 centov
na uro, ako delavni teden ne
presega 40 ur, in 30.8 na uro,
ako nadaljuje čez 40 ur na te-
den. Connecticut je odredil mi-
nimalno plačo od \$18 na teden
za nastavljenke v lepotičnih sa-
lonih. 35 centov na uro je mi-
nimalna plača v slaščičarnah
države Illinois, ako pa delo tra-
je več kot 44 do 48 ur, 52 in pol
centov na uro. Država Massa-
chusetts je odredila maksimalni
(Dalje na 4. strani)

ZDRAVSTVENE ZADEVE

(Piše dr. F. J. Arch, vrh. zdravnik
J. S. K. Jednote)

Legar ali vročnica
Legar ali typhoid fever je
kužna in nalezljiva bolezen. Le-
gar predstavlja okuženje čre-
vesja po bakterijah in te vrste
okuženje se proizvaja in širi
potom pitne vode, hrane, pr-
stov in muh. V splošnem je to
bolezen vročega vremena, naj-
bolj razširjena med julijem in
oktobrom. Zaradi slabših sani-
tarnih razmer je ta bolezen bolj
razširjena na deželi kot v me-
stih. Kmalu potem, ko je bil
odkrit bacil legarja, je bilo ugo-
toljeno, da se ta bolezen širi
samo z zaužitjem teh bacilov.
Viri okuženja so bili najdeni v
pokvarjeni vodi in mleku, v hrani,
ki je prišla v dotiko z oku-
ženo vodo, in v materialu, oku-
ženem od muh.

Legar, imenovan typhoid fe-
ver, in njegovi bližnji sorodni-
ki imenovani "paratyphoid fe-
vers," so po zaslugi zdravniške
vede skoro odpravljeni. Ta
zmaga predstavlja enega naj-
večjih uspehov moderne medi-
cine. Strojne te bolezni so bile
v glavnem odgovorne za razvoj
modernih sanitarnih sistemov,
ki vključujejo skrbno nadzor-
stvo vode, nadzorstvo mleka in
kampanje za zatiranje muh.
Vpeljava modernih sanitarnih
sistemov je v mestih polagoma
spravila legar pod kontrolo. Po-
deželski kraji, kakor tudi mala
mesta, pa še vedno trpijo
vsled te bolezni. Veliki sanitarni
projekti so predragi za take
kraje, in mnogi posamezniki se
nečejo pobrigati za pravo pro-
tekcijo vode v studenih in vod-
njakih.

Protekcija proti legarju je
dandanes malo manj kot sto-
procentno uspešna. Ako čita-
mo, da pred dvajsetimi ali pet-
indvajsetimi leti je bil skoro
vsak zdravnik, ki je prakticiral
splošno zdravljenje, v poznem
potletju in v zgodnji jeseni naj-
bolj zaposlen z obolenji vsled
legarja, in ako vemo, da je da-
nes potreba zdravljenja legar-
ja, vsaj v večjih mestih, nekaj
izrednega, zamoremo šele prav
zapostaviti, da je zmaga medicinske
vede nad legarjem skoro
dovršena.

Prišel je čas, ko se pojav le-
garja lahko vzame za merilo
značaja in inteligence prebi-
valstva z ozirom na zdravstve-
ne zadeve v določeni naselbini
ali določenem okrožju. Kajti, ako
bi se vsak posameznik v polni
meri poslužil vseh sred-
stev za preprečitev legarja, ob-
stoja možnost, da bi bil isti uni-
čen tekem ene generacije. Pre-
prečitev legarja je v glavnem
izraženo v besedi: svažnost. To
ne pomeni samo svažnost in čiš-
te hrane, posebno mleka in vo-
de, ampak tudi svažnost osebe
in okolice. Legar se je vedno
širil tam, kjer je bila snaga za-
nemarjana, in je izginjal od
tam, kjer je bila snaga inteli-
gentno izvajana.

VRTNARSKI NASVETI

V poletni vročini, posebno, ako
je vreme suho, je za doma-
čega vrtnarja najvažnejši posel
zaitvanje. Kakor vsaka živa
stvar, potrebujejo tudi rastline
tekem vročega vremena več
mokrote, kakor v drugih časih.
Dnevno zalivanje je torej po-
trebno vsemu rastlinstvu, od
vrtne trate, do cvetlic, zele-
njave, grmičev in dreves. Po-
sebnost važno je, da se v suhem
(Dalje na 4. strani)

RAZVOJ MALIH FARM

Ameriške farme se zelo raz-
likujejo od starokrajških kme-
tij, posebno z ozirom na kmeti-
je v Sloveniji. Povprečne ame-
riške farme so večje, so obdelo-
vane večinoma s stroji in se o-
mejujejo le na par glavnih pri-
delkov. Ponekod je glavni pri-
delek pšenica, drugod koruza,
alfalfa, bombaž, tobak, sladkor-
na pesa itd. V obeh Dakotah se
prideluje večinoma pšenica in
lan. Farme, ki tam merijo pod
600 akrov, se smatrajo za ma-
le. Na jugu se marsikje pride-
luje izključno bombaž, ponekod
na srednjem zapadu skoro iz-
ključno koruza. Seveda, mnogo
farmerjev prideluje tudi različ-
ne pridelke, toda malokdaj tak-
o različne, kot na primer na
kmetijah v Sloveniji.

Velike farme, kjer se pride-
luje kvečjemu par vrst pridel-
kov, so priporočljive zaradi
bolj enotnega obdelovanja s
stroji in, ker je mogoče posta-
viti na trg večje količine eno-
vrstnega pridelka. Imajo pa to
slabo lastnost, da enovrstni pri-
delek preveč enostransko izčr-
pa zemljo, in, če je letina za do-
tični pridelek neugodna ali če
pade cena istega, ni nadomesti-
la za izgubo.

V zadnjih desetih letih pa so
se v Zedinjenih državah zelo
pomnožile male, po nekaj a-
krov obsegajoče farme. Za ta
pojavi je menda največje odgo-
vorna zadnja velika depresija,
ki je poglajala mnogo brezposel-
nega industrijskega prebival-
stva na deželo. Nekateri teh
pregnancev so si kupili male
komade zemljišč ali pa stare,
zapuščene farme, nekateri so
jih vzeli v najem, pa so se
skromno pretokli skozi leta
depresije.

Drugi vzrok temu pojavu je,
da so se mnoge velike industri-
je začele seliti iz velikih indu-
strijskih mest na deželo oziro-
ma v mala mesta. Nekateri teh
industrij so svojim delavcem
nudile na prodaj male komade
zemljišč, največkrat s hišicami
vred. Drugi uslužbenci so si na
svojo roko nabavili mala zem-
ljišča in zgradili stanovanja na
njih. Tako so nastale nekeke
napol farmske, napol industrijske
naselbine. Svoj prosti čas
ali pa neprosto voljne počitnice
so delavci takih industrij po-
rabili za obdelovanje svojih
malih farm, katerih pridelki so
kolikor toliko pomagali k pre-
življanju družin.

Veliko je k razvoju takih
malih farm pripomogla tudi
izboljšana transportacija. Mno-
gi delavci vseh vrst, ki so za-
posleni v velikih mestih, radi
bivajo na deželi, ker ni prevelikih
stroškov za vožnjo v mesto
in nazaj. Taki mali napol far-
merji se pečajo s pridelavo
krompirja in razne zelenjave za
domačo porabo in včasih tudi
nekoliko za prodajo, z gojenjem
jagod in malin, z rejo perutni-
ce in kuncev, s čebelarenjem itd.
Dohodki, kakršni koli so že, ne-
koliko pomagajo k stroškom ek-
sistence. Poleg tega živi družina
v čistem podeželskem zraku
in otroci imajo prostor za igra-
nje, česar bi pogrešali v veli-
kih mestih.

Zvezna vlada in razne velike
industrije priporočajo in pospe-
šujejo razvoj takih malih farm,
ki so posebno v primerih indu-
strijskega zastaja velikega po-
mona. Dandanes je najti v o-
krožju vseh večjih industrijskih
mest že polno takih malih
farm, katerih lastniki niso pra-
(Dalje na 4. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

SLABE POŠTNE ZVEZE
Vesti iz starega kraja, ki jih
priobčujemo v tej koloni, črpa-
ma iz listov iz Slovenije, po-
sebnost iz ljubljanskega dnevnika
"Jutra." Zaradi vojnih razmer
v Evropi pa dobivamo te liste
zelo neredno. Zadnje tri tedne,
na primer, nismo dobili sploh
ničakega časopisa iz Slovenije.
Te dne pa smo spet prejeli par
števil in sicer iz srede junija,
torej z veliko zamudo. Vesti iz
starega kraja torej niso poseb-
no sveže in zdi se, da bodo za
dogleden čas tudi precej nered-
ne, kar naj izvolijo naši čitate-
lji upoštevati.

NEURJA NA DOLENJSKEM
Sredi junija so divjale skoro
po vsej Dolenjski silne nevihte.
Nalivi z viharjem so povzročili
na poljih, travnikih in vinoga-
dih veliko škodo. Ponekod je pa-
dala tudi toča. V Žumberku, to-
je v hribovitih predelih med
Hrvatsko in Slovenijo, kjer bi-
vajo potomci uskokov, je nedav-
no klestila silna toča, ki je po-
sebnost v slovečih vivodinskih vi-
nogradih napravila ogromno
škodo. Ponekod se je nasulo to-
liko toče, da se še drugi dan do
večera ni stopila.

BORBA ORLA S KACO
V Krkojcevcih v Bosni so
kmetje opazovali zanimivo bor-
bo med veliko kačo in krepkim
orlom. Orel se je bil bliskovito
spustil z višine in pograbil ka-
ka dva metra dolgo kačo, na-
kar se je razvila borba v zraku.
Kača se je ovila orlu okoli
vratu in ga davila, da je kon-
čno padel s kačo vred na zem-
ljo. Kmetje, ki so zanimivi pri-
zor opazovali, so potem na tleh
s palicami pobili kačo in orla.

OTROK POD VLAKOM
Nenavadno srečo je imela 7-
letna pastirica Dragica Baltu-
šičeva iz Blinskega kota neda-
leč od Siska. Dragica je pasla
krave ob progi pa jo je prevze-
lo sonce. Sedla je na progo. Ker
je bila vedno bolj omočnina, je
legla med tračnice in sladko za-
spala. Čez čas je prihrumel to-
vorni vlak, namenjen v smeri
proti Sisku. Iz bližnjega turšič-
nega polja je tedaj začela vpiti
Dragičina mati in strojevodja
je na njeno vpitje začel zavira-
ti vlak. Toda Dragica je kar
naprej spala na progi in je ves
tovorni vlak šel preko nje. Za-
radi ropota pa se je Dragica
zbudila in dvignila glavo, na-
kar jo je zavora nekega vago-
na udarila po glavi. Poškodba
pa ni prehuda in bo deklece
lahko vse življenje govorilo o
nenavadni sreči v nesreči.

KAZEN ZA SPEKULANTA
Pred okrajnim sodiščem v
Negotinu sta se morala zago-
varjati lastnika mlinске indu-
strije Aleksander Petrović iz
Radujevca in živoinj Antonije-
vić iz Bukovca. Državni toži-
lec ju je obtožil, ker sta se z
brezvestno spekulacijo z moko
pregrešila zoper uredbo o pobi-
ljanju draginje in povzročila po-
draženje kruha. Obsojena sta
bila vsak na 50,000 dinarjev de-
narne kazni in na mesec dni
strogega zapora brez pogojno.
Sodnik je poudaril, da je kazni
itak še mila, ker sta obtoženca
še nedavno kupovala žito po 80
do 100 dinarjev stot, zdaj ga
pa prodajata po 300 dinarjev.
Oba sta vložila priziv proti ob-
sodbi.
(Dalje na 4. strani)

VSAK PO SVOJE

Mesec julij, ki se danes po-
slavlja, nas je razveselil s sonč-
nimi rožami, s kresnicami in
pasjednevno vročino. V prete-
klem tednu se je ponašalo me-
sto Yuma v Arizoni s 111 sto-
pinjami vročine, mesto Pierre v
South Dakoti pa celo s 115 sto-
pinjami. V Clevelandu smo bili
nekateri razočarani, ker so nam
vremenski bogovi naklonili sa-
mo 95 stopinj, nekateri pa so
se jezili, da je prevroče. Jaz sem
pa kar za dobro vzel, kakor je
bilo, saj je imelo to vreme tudi
svoje dobre strani. Na primer,
pivo je 95 procentov okusnejše
kot običajno, in moje Lize mi
ni treba z grabljami iskati v
snežnih zameetih ter ji s soljo
brisati zamegljenih oči.

Prijatelj Cahej pravi, da je
današnji družabni red od muh.
Če bi bilo po njegovem, bi ljud-
je delali v hladnem in deževnem
vremenu tudi ob nedeljah in
praznikih. Poleti, posebno te-
kom pasjih dni, pa naj bi bil en
sam velik praznik in vsak dan
en piknik ali dva.

Italijani grozijo Jugoslaviji z
ostrimi ukrepi, ker so jugoslo-
vanski časopisi toliko nepri-
stranski, da poleg vojnih poročil
iz Rima objavljajo tudi poročila
iz Londona. Po poročilih iz
Rima so italijanske zmage v
Sredozemlju sijajne, po poročil-
ih iz Londona pa not so hot.
Italijane vsled tega jezi, ker
Jugoslavlani slišijo tudi angleški
zvon.

V Berlinu in Rimu so se zad-
nje dni vršile konference, na
katerih se je baže odločevala
usoda balkanskih narodov. To
nas spominja v bibliji zapisane
dogodbice, po kateri so Pilatovi
vojvaki vladjali za srajco ob-
sojenega Nazarencu. V balkan-
skem primeru pa je še hušje,
ker se ne gre za srajco, ampak
za kožo balkanskih narodov.

V Angliji je bil dvignjen do-
hodninski davek na 42 odstot-
kov, toda, če bi se Hitlerju po-
srečilo zavojevati Anglijo, bi bil
dohodninski davek zvišan na
100%, za nameček pa bi bili
tisočji davkoplačevalcev poslani
v koncentracijska taborišča ali
pa v večna lovišča. In Angleži
se tega zavedajo.

Rimski časopis Tevere se nor-
čuje iz ameriške armade, češ,
da je ničvredna. Vsekakor je
bila ameriška armada tekom
zadnje svetovne vojne toliko
vredna, da je odločila zmago v
prilog zaveznikov. To kaže, da
dejstvo je tudi, da ameri-
ška armada še ni nikdar tako
bežala kot so bežali junaški
Lahi izpred Kobarida.

Ko so Nemci okupirali Dan-
sko, kjer sta bili živinorejci in
svinjereja jako razviti gospo-
darski panogi, je bil s tem uki-
njen import krme za živino in
prašiče. Danski poljedelski de-
partment zdaj poroča, da bo
vsled tega, namreč vsled po-
manjkanja krme, moralo pred-
časno smrt storiti en milijon
prašičev. To kaže, da nemška
diktatura še za prašiče ni dobra.

Pavlihovo trditve, da podje-
ten rep lahko miga s psom,
nihče ne vzame za resno. Nič
manj smešna pa ni ideja, da bo-
mo mi prisiljeni učiti stare
Američane, kako naj "ronajo"
(Dalje na 4. strani)

Iz urada glavnega predsednika

Mnogi že izvoljeni delegati in delegatije, kakor tudi častni delegati in delegatije, se obračajo naravnost na mene glede stanovanja ter prehrane za časa konvencije.

Tem polom naznanjam vsem delegatom in delegatijam, da bo tukajšnji pripravljani odbor za stanovanja razposlal vprašalne pole vsem izvoljenim ter kvalificiranim delegatom, katere naj isti točno izpolnijo in nemudoma vrnejo tajnici našega oddora:—

Mrs. Mary Celarec,
925 McAllister Ave.,
Waukegan, Illinois.

Odbor za stanovanja bo skušal vsem ustreči.

Z bratskim pozdravom.

PAUL BARTEL, glavni predsednik.

Iz urada glavnega tajnika JSKJ

PROŠNJE, PRITOŽBE IN PRIZIVI NA KONVENCIJO

Vsak posamezni član ali društvo, ki želi poslati kako prošnjo ali pritožbo na prihodnjo konvencijo, naj poskrbi, da bo ista v glavnem uradu Jednote ne pozneje kot 24. avgusta. Isto velja za društva ali posameznike, ki želijo na konvencijo vložiti priziv od sklepa glavnega odbora ali od razsodbe glavnega porotnega odbora.

Prošnje od posameznih članov morajo biti od njih lastno-ročno podpisane in potrjene od društvenih uradnikov. Podpisi posameznikov na pritožbah in prizipih morajo biti potrjeni od društvenih tajnikov.

Z bratskim pozdravom,

ANTON ZBAŠNIK, glavni tajnik.

Iz glavnega urada J. S. K. Jednote

RAZPIS NATEČAJA ZA TISKANJE NOVE DOBE, URADNE-NEGA GLASILA JSKJ

V smislu pravil J. S. K. Jednote mora biti en mesec pred pričetkom redne konvencije razpisan natečaj za ponudbe za tiskanje Nove Dobe. Tozadevne ponudbe od strani tiskarn morajo biti poslani glavnemu uradu Jednote na Ely, Minn., vsaj 10 dni pred začetkom redne konvencije, torej v tem primeru najkasneje do 31. avgusta 1940, ker 16. redna konvencija JSKJ se prične 9. septembra 1940.

Ponudbe za tiskanje Nove Dobe morajo pokrivati čas od 1. januarja 1941, do 31. decembra 1944. Glede sprejema ali odklonitve vpisanih ponudb odloča konvencija. Ponudbe morajo biti odposlane zapечатene na glavni urad in glavni tajnik jih take odda pristojni osebi ali odboru na konvenciji.

V poštev pridejo samo unijske tiskarne in prednost se daje slovenskim oziroma slovanskim tiskarnam.

Temeljno število iztisov je 13,000 tedensko (z izjemo enega tedna v letu, ko list ne izide). List se tiska na šestih ali na osmih straneh, kakor po potrebi določi urednik. Velikost strani je 17x22 palcev, 7 normalnih kolon v širini 13 "ems," tisk 10 ali 12 points.

Tiskarna oskrbi na svoje stroške ves material in vse delo, ki je potrebno za tiskanje lista in odpremo istega na pošto, z izjemo izključno uredniškega in upravniskega dela. Tiskarna trpi tudi poštnino za odpremo lista za vse dele Zedinjenih držav ter pospeva in teritorije Zedinjenih držav. Poštnino za inozemstvo trpi urad Nove Dobe oziroma J. S. K. Jednota.

Tiskarna se obveže dati primerno velike, zdrave, zračne in proti ognju varne prostore za uredništvo in upravnništvo, v primeru bližini tiskarne, ter mora skrbeti za čiščenje, razsvetljavo in kurjavo istih. Tiskati mora vse, kar predloži urednik v slovenskem, hrvatskem in angleškem jeziku ter postreči urednika z zahtevanim številom odtisov za popravke (proofs). Istotako mora po upravnikovem navodilu preskrbeti vse izpremembe naslovov za razpošiljanje lista ter dati potrebno število odtisov za popravke naslovov.

List izhaja vsako sredo v tednu ter mora biti oddan na pošto najkasneje do 6. ure zvečer. Ako je v sredo postaven praznik, se tiska list en dan prej ali pozneje, kakor določi urednik sporazumno z vodstvom tiskarne. En teden v letu list izostane zaradi urednikovih počitnic.

Tiskarna naj v svoji ponudbi navede ceno za temeljno število 13,000 iztisov tedensko, na 6 straneh, v velikosti in tisku kot gori navedeno. Obenem naj navede, koliko bi računala za vsakih nadaljnjih 25, 50 ali 100 iztisov nad temeljno število, istotako, koliko se cena zniža za vsakih 25, 50 ali 100 iztisov, ki se jih tiska manj kot je navedeno temeljno število.

Dalje naj tiskarna navede ceno za 13,000 iztisov na osmih straneh, s poviškom ali odbitkom za višje ali nižje število iztisov na način kot za iztise na šestih straneh.

Navedene cene pa morajo pokrivati v skupni vsoti vse, kar je v zvezi s tiskanjem in odpremo lista, poštnino za Zedinjene države, prostore za uredništvo in upravnništvo in drugo, kar je bilo gori omenjeno.

Tiskarna naj dalje navede, koliko bi računala več za vsako kolono, ki bo za list nastavljen na "8 points" ali v še drobnejšem tisku. Dalje, koliko bi računala za nastavo popolnega novega naslovnika (mailing list).

Tiskarna naj navede, kako velike in sploh kakšne prostore more dati na razpologo za uredništvo in upravnništvo.

V smislu naših pravil mora tiskarna položiti poročstvo v znesku \$5,000.00 za izpolnitev vseh njenih obveznosti napram Jednoti.

Konvencija ima pravico odkloniti vsako in vse ponudbe ter določiti razpis novega natečaja, ako smatra za umestno.

Za J. S. K. Jednoto v Ameriki:

PAUL BARTEL,

ANTON ZBAŠNIK,

glavni predsednik;

glavni tajnik

Častna delegatinja

Mary Rudolf

Gornja slika predstavlja sestro Mary Rudolf, častno delegatino od društva št. 37 JSKJ v Clevelandu, Ohio, soprogo dolgoletnega društvenega tajnika Josepha Rudolfa. Društvo št. 37 je največje društvo naše Jednote, in tajniku istega, bratu Josephu Rudolfu, gre v veliki meri zasluga, da se je društvo častno izkazalo tekom vseh naših kampanj. Njegov sin Joseph, Jr., in hčerka Lillian sta že bila delegata naših mladinskih konvencij in hčerka Lillian je kvalificirala tudi za delegatino zadnje atletske konference, katere pa se zaradi zaposlenja ni mogla udeležiti. Na kratko, Rudolfov družina lahko s faki dokaže, da je aktivna za našo Jednoto, in mati, Mrs. Mary Rudolf, sedanja častna delegatinja, je lahko ponosna na svojo družino.

Tony Drenik:

Federacijska seja v nedeljo

Da, tako so odločili na zadnji federacijski seji. Prihodnja seja naj se vrši dne 4. avgusta 1940 v Slovenskem domu v Euclidu, Ohio. Povabi naj se tudi vse izvoljene delegate za na konvencijo. Torej, člani iz države Ohio, ker je to zadnja seja pred konvencijo, in ker bodo navzoči v splošnem vsi delegati in kjer lahko poveste svoje društvene probleme, kateri bodo prišli v zapisnik in potem na konvencijo, je priporočljivo, da pridete prihodnjo nedeljo (4. avg.) v našo sosedno naselbino, tako zvano "Ljubljano."

Kot sem že omenil, je to zadnja seja pred konvencijo, zato bi bilo zelo razveseljivo in priporočljivo, da bi bili vsi zastopniki, kakor tudi delegati, v Slovenskem domu TOČNO OB 9. URI ZJUTRAJ, tako, da bomo lahko s sejo pričeli ob določeni uri.

Kolikor je dosedaj meni znana, so tukaj v Ohio delegatom: izvoljeni ponajveč člani, kateri so obenem že tudi zastopniki za federacijske seje, ali pa so se udeležili že ene ali druge seje, in imena nekaterih teh so: John Opeka in Frank Smrdel od društva Sv. Martina, št. 44, John Tanko in Joe Korenčič mlajši od društva Napredek, št. 132, Joe "Patsy" Krall od društva Betsy Ross, št. 186, in Anton Baraga in pisec teh vrstic od našega društva Janeza Krstnika, št. 71. Ker se med temi dobro poznamo, zato tudi vem, da bodo vsi ti navzoči v nedeljo in upam, da bodo navzoči tudi vsi drugi od drugih društev.

Baseball novice: Včeraj, to je dne 27. julija, smo imeli pri liko prvič letos videti igrati igralce iz Barbertona od dr. Sv. Martina in pa igralce od dr. Coll. Boosters in od dr. Betsy Ross, tukaj v Clevelandu. Ne vem, ali so barbertonski fantje na poti v Cleveland srečali črnega mačka ali kaj, ker niso imeli sreče, in tako so zaigrali obe igri. Igrali so na Shaw igrališču, katero je najlepše v vzhodnem Clevelandu, in, ker je

že v meni, da ne morem zamuditi nobene igre, tako sem bil tudi to pot že tam kake pol ure prej, predno so pričeli igrati, in tako sem imel priliko, da sem se malo okoli razgledal. Pa sem opazil blizu kopališča, katero je bilo polno kopalcev, bil je namreč zelo vroč dan, da, opazil sem Antona Okolisha, in pa Johna Opeko, in okoli pa je bilo najmanj 20 Barbertončanov, kateri so bili vsi pripravljeni, da se spopadejo s Clevelandčani. Med igro smo sedeli prav spredaj in smo spodbujali obe skupini, in bitka se je vršila kot bi igrali za milijone. Prva igra se je pričela ob 4. uri popoldne, med Coll. Boosters in Sv. Martinovci, in prvi so tako tolkli žogo, da jim Barbertončani niso mogli do živga, in tako so bili premagani 6-0. Druga igra je bila takoj za prvo in to pot z Betsy Ross; ta pa je imela bolj težavo priboriti si zmago, ker igra je šla skoro eno uro brez odločitve na katero stran bo zmaga padla. Proti koncu igre pa je eden od Betsy Ross igralcev udaril odločilno žogo in zmaga je bila na njihovi strani 5-4. Po skoro 4 urah igranja so se Barbertončani odzvali povabilu Toneta Lavriča, atletičnega supervizorja od dr. Coll. Boosters, kateri jih je povabil na svoj dom, da so se malo pokrepčali in omili, potem pa smo šli na ples, katerega je imelo dr. Coll. Boosters; imeli so namreč 13-letnico društva.

V nedeljo dne 11. avg. pa pridejo ravno ti igralci spet v Cleveland in to pot bodo igrali ob 2. pop. dr. Napredek, ob 4. pop. pa dr. Janeza Krstnika, in upanje je, da ne bodo na igriški sami igralci, ampak da bo tudi dosti gledalcev. Ne pozabite, IGRISČE JE DRUGO to pot, je "Napredek igrališče" v Euclidu, torej, če le imate čas, pridite, ne bo vam dolgčas. Ni tudi nikakšne vstopnine, in ako pridete, boste dali samo veselje igralcem, kakor tudi sami sebi. Drugače pa tudi igramo vsak teden trikrat, in, ker gre sezona proti koncu in se vsak dan vidi bolj razločno kdo bo zmagovalac letos tukaj v Clevelandu, je še toliko bolj napeto razpoloženje pri vsaki posamezni igri. Torej, pridite!

Naše društvo je sklenilo na zadnji seji, da priredimo ples dne 16. novembra 1940. Zato je dobro, da se da v javnost, da ako so druga društva namenjena imeti prireditve na isti dan, naj te vrstice upoštevajo in naj se raje udeležijo naše prireditve. Več in še več o tem pozneje. Za danes naj še omenim, da se vidimo v nedeljo.

DOPISI

Farrell, Pa. — V tej okolici je že par desetletij naseljenih precej pripadnikov raznih slovanskih narodov, ki smo bili pa vse do zadnjih časov ločeni in nekako nepoznani med seboj. Vršile so se prireditve ene ali druge skupine, toda na takih prireditvah se je poudarjala le tista ožja narodnost, drugi Slovani so bili pozabljeni kot da niso bratje in sinovi iste slovanske pramateri. V vsaki skupini je bilo nekaj takih, ki so pospeševali tak separatizem, da so iz tega kovali svoje osebne dobičke.

Leta 1933 pa je Mihael Babij poslal pisma vsem slovanskim klubom in ustanovam tega okrožja ter jih povabil na skupen sestanek. Tega sestanka so se udeležili Čehi, Slovaki, Slovenci, Srbi in karpatski Rusini. Delo je bilo započeto in sklenjeno je bilo pozvati še druge slovanske skupine, da se udeležijo prihodnjega sestanka. Drugi sestanek se je vršil v aprilu 1933 in na tem sestanku je bil izvoljen začasni odbor, ki je imel polno moč sklicovati nadaljnje sestanke. Omenjenega leta se ni dosti opravilo, toda leto 1934 je bilo bolj povoljno. Izdelana so bila provizorična pravi-

la in razposlana članstvu v pregled. Ko so bila odobrena, je bila ustanovljena Združena slovanska liga v Mercer okraju v Pennsylvaniji. Namen lige je dvigati družabno, gospodarsko in kulturno pripadnike vseh slovanskih skupin in pomagati mladini teh skupin, da se uveljavijo v ameriški javnosti kot enakopravna. Danes imamo zastopnike slovanskega pokolenja v raznih poklicih in na odgovornih mestih. Nič več ne moremo gledati na nas drugi priseljenci ali njihovi potomci kot na manjvredno in zaspano maso.

Prva manifestacija tukajšnjih Slovanov in njihovih potomcev se je vršila leta 1935 v Farrell City parku in navzočih je bilo okrog 8 tisoč oseb. Vsaka slovanska narodnost je imela svojega govornika in za Slovence je govoril Mr. Vatro Grill iz Clevelanda. Takrat smo videli, da Slovani lahko izhajamo med seboj in se tudi razumemo. Odkar se bolj poznamo, se bolj spoštujemo med seboj in se zavedamo, da smo vsi sinovi in hčere maje Slave, enakovredni vsakemu drugemu narodu. Ponosni smo, da so Slovani veliko prispevali k veličini te svobodne republike, ne samo s fizičnim delom, ampak tudi na gospodarskem, kulturnem in znanstvenem polju. Naše življenje bo boljše in duševno bogatejše, če se bomo zavedali naših zmognosti in moči naše zdrave slovanske krvi, ter ne bomo klonili glav pred nikomur kot bi bili manjvredni. Amerika je prav tako naša in naših otrok kot je drugih prej priseljenih narodnosti in prepričani smo, da bosta slovanska kri in slovanski duh, premočena v čisti in vzvišeni amerikanizem, pomagala še višje držati bakljo ameriške svobode in demokracije ter pomagala še k sijajnejšim podvigom ameriški kulturi in gospodarskemu blagostanju.

Prihodnja skupščina je bila namenjena za dan 4. avgusta v mestnem parku v Farrellu. Načrt pa je bil spremenjen, in sicer se bo isti dan, to je v nedeljo 4. avgusta proslavil "Ameriški dan." Proslava se bo vršila v mestnem parku v Sharonu in se to pričela ob 2. uri popoldne. Izvajal se bo program tukajšnje vseslovanske lige, s to razliko, da bodo zastopane in bodo sodelovale tudi vse druge narodnosti, in tako bomo imeli "Ameriški dan." Vseslovanska liga je svojo prireditev odložila, ker dve veliki prireditvi na en dan ne bi bili uspešni, in tudi radijskega oddajanja ne bi mogli dobiti. Slovanska liga bo priredila svoj letni piknik enkrat pozneje, in sicer najbrž preko meje v državi Ohio, kjer oblasti niso tako sitne glede pijače. O tem bom še poročal.

Tukajšnji in okoliški rojaki so torej vabljeni, da v nedeljo 4. avgusta posetijo "American Day," ki se bo vršil v "Sharon City Parku" ali na tako zvani "John Buhl Farm." Program se bo oddajal s tukajšnje radijske postaje WPIC na 870 kilociklov od 2. do 5. ure popoldne.

Prijatelj Zidanšek je nedavno nekje poročal, da se bo 30. avgusta obhajala 10-letnica tukajšnje Slovenskega doma. To je bila neka pomota, ker taka proslava do danes še ni bila določena. Rojaki pa so seveda dobrodošli v našem Slovenskem domu kadar koli. Pozdravi!

Frank Kramar.

Boncarbo, Colo. — ZAPISNIK zborovanja federacije JSKJ v državi Colorado, ki se je vršilo v nedeljo 30. junija 1940 v Pueblu, Colorado.

Predsednik federacije, sobrat Steve Mauser, otvoril zborovanje ob deveti uri zjutraj. S pozdravom na vse navzoče apeliral, da bi bila seja plodonosna, kar bi bilo v korist članstva in Jednote. Prečita se imena federacijskih uradnikov. Navzoči so vsi. Nato se čita imena društvenih zastopnikov. Navzoči so bili

vsii razven od društva št. 233.

Predsednik federacije predstavi zborovalcem sobrata Janako N. Rogelj-a, prvega glavnega nadzornika JSKJ, ki je pozdravil navzoče zborovalce. V svojem nagovoru omenja napredek in živo zanimanje društev v državi Colorado v zadnjih treh letih, odkar je bil na eni izmed prvih sej, ki jih je obdrževala coloradska federacija. Pravi, da ni prišel na to sejo, da bi kaj vsiljeval, ampak je pripravljen svetovati, pomagati in razjasniti, kjer koli bi rabili njegovo pomoč. Končno se zahvaljuje za naklonjenost vsem društvom, ki so v preteklosti lojalno sodelovala z glavnim odborom in glavnim uradom.

Zbornica soglasno vzame v naznanje nagovor sobrata Rogelja.

Zapisnika zadnje redne federacijske seje se ne čita, ker to je izredna seja, na kateri se bo razmotrivalo le o pravih, katere so predložila posamezna društva. Zato predsednik pokliče federacijski odbor za pravila, da naj poda svoje zaključke. Tajnik tega odbora je sobrat Frank Okoren, tretji glavni podpredsednik JSKJ, ki pravi, da je imel odbor za pravila sejo, na kateri je razpravljalo o spremembah pravil, katere so poslala coloradska društva. Prišel je do zaključka, da priporoča sledeče:

Točka 1. Naj ostane postarejši. Razlog: Ako pride do združenja med JSKJ in katero drugo slovensko organizacijo, se bo gotovo spremenilo ime.

Oglasijo se zastopniki od društev, ki priporočajo, da bi se ime Jednote spremenilo na prihodnji konvenciji ter podajajo svoje razloge. Svetujejo, da bi se spremenilo celotno ime ter da bi se Jednoti dalo čisto novo ameriško ime, ki bi odgovarjalo sedanjim časom in potrebam, posebno pa naši mladini, da bo lažje pridobivala nove člane v Jednoto. V tem smislu je tudi stavljen in podpiran predlog, da federacija priporoča novo ime na konvenciji, a konvencija naj si sama izbere novo ime. Predlog je bil sprejet s pretežno večino glasov.

Odbor za pravila priporoča, da naj točka 4 ostane postarejši. Zbornica sprejme to priporočilo.

Točka 6 ostane postarejši, ker to je pač v točki navedeno, kar je društvo zahtevalo. Sprejeto.

Točka 9 — podtočka e) naj se glasi: Izvoliti glavni odbor, glavni porotni odbor in njih namestnike ter določiti plače glavnim odbornikom in glavnim porotnikom — Vse drugo naj se črta, ker je zapadeno v točki 219. Seja sprejme to priporočilo.

Točka 43. Naj se glasi: Za delegata za redno ali izredno konvencijo sme biti izvoljen edino dobro stoječ član, ki je nad 21 let star, ameriški državljan, je zmožen čitanja in pisanja, in ki je član Jednote nad eno leto in član društva nad šest mesecev. Član, ki se ni udeležil zadnjih šest sej pred volitvijo delegata, ne more biti kandidat za delegata. Izvzeti so le bolniki. Delegatom zamorejo biti izvoljeni edino člani, ki so poleg smrtnine zavarovani tudi v bolnišnični vkladu. — Nadaljno besedilo ostane. Zastopniki sprejmejo odborovo priporočilo.

Točka 44. Naj se doda sledeče: Delegat, ki je izvoljen od združenih društev, je njegova dolžnost, da se informira pri društvih, katere zastopa na konvenciji, če imajo kaj sprememb k pravilom ali kake druge nasvete, kateri bi bili v korist društvom ali Jednoti.

Zbornica sprejme dodatek.

Točka 49. Naj ostane postarejši. — Sprejeto.

Točka 51. Spremeni naj se število glavnih odbornikov, od 15 na 17. Sprejeto.

Točka 52. Naj se doda še dva glavna podpredsednika, ki naj bo vsak iz druge države, v so-

glasju sedanjih pravil. Sprejeto.

Točka 65. Besedilo: Eno leto pred konvencijo in eno leto po konvenciji, naj se črta. Nadomesti naj se s sledečim: Šest mesecev pred konvenčnim letom ter šest mesecev po konvenčnem letu, itd. Nadaljno besedilo v tej točki naj se glasi: Članstvo društva mora na tej seji le razpravljati o predloženi iniciativi, glasovati mora še le na prihodnji seji, na katero je društveni tajnik pozval članstvo pisмено ali potom glasila. Po vedati mora tudi vzrok, zakaj je se pozvalo članstvo. — Zbornica sprejme to priporočilo in spremembo.

Točka 108. Naj se doda: peti in šesti glavni podpredsednik. Doda se tudi, da se lahko enkrat na leto udeležijo seje glavnega odbora. — Zastopniki sprejmejo to priporočilo.

Točka 258. Ostane postarejši. — Sprejeto.

Točka 305. Vsaka, sedaj navedena operacija v pravilih, naj se zviša za deset dolarjev. — Sprejeto.

Točka 307. Točka naj se v toliko popravi, da se za take operacije plača polnih \$50.00. — Sprejeto.

Točka 321. Naj se glasi: Za prvih sedem dni Jednote plača nobene bolniške podpore. Ako je član bolan več kot sedem dni, se mu plača bolniška od prvega dne, ko se je bil na pravilno prijavljen bolnim. Zbornica sprejme, da se priporoča to točko konvenciji.

Točka 324. Naj se črta, ker je to označeno v točki 321. — Sprejeto.

Točka 377. Naj se glasi: Društveni odborniki dobivajo za svoje delo tako plačo, kakor jim določi članstvo na letni seji. Izvzet je le tajnik, katerega plača Jednota. Zato plačuje vsako društvo od vsakega člana 5 centov mesečno v stroške sklada Jednote. Plačo društvenim tajnikom določuje konvencija. — Zbornica ne sprejme te točke.

Točka 480. Naj se glasi: Društvene prošlee bolan ali je bil na kak način poškodovan, če po uspešno prestani zdravniški preiskavi, in to predno je prejel članski certifikat, tedaj ne more biti sprejet v Jednoto, dokler ni od bolni ali poškodbe popolnoma okrevan ali dokler ni bil s uspehom novno zdravniško preiskan, certifikat postane veljaven, če ko je bil v glavnem uradu bren. (Vse drugo naj se črta). Seja sprejme priporočilo.

Točka 523. Glede plač je bil bor prepuščen v razpravo federacijski seji. Oglasil se je zastopnik društva, ki je priporočil, da bi se plače glavnih odbornikov znižale za določeno vsoto. Pozvalo se je sobrata Rogelja, da naj on izrazi svoje glediše sedanjih plač. Omenil je delo glavnega tajnika v glavnem uradu, ki mora biti vodja Jednote, slovenski in angleški korespondent, izvršni finančnik, poučen o državnih zakonih, proučen o novih načrtov za poslovanje vodja vsakoletnih članskih kampanj, itd. Glede uredniškega dela Nove Dobe je razjasnilo v uredništvu, katero plačo jo naše Jednote. Obrazložil je glediše dnevnice glavnih odbornikov, ki so zaposleni v glavnem uradu, če gredo na poslovanje po jednotlivih poslih, jasnili je, da delo ponavadi čaka in prizideati glavni urednik mora po vrnitvi sam viti.

Federacijska seja je v celoti jasnila v naznanje ter se razvoljila, da sedanje plače glavnih odbornikov niso prevelike in da točka 524 ostane postarejši.

Glede točke 525 je seja jasnila, potem ko so dobili priporočilo, da na konvenciji naj določijo da naštudirajo novo točko. (Dalje na 3. strani)

DOPISI

(Dalje 12. 2. str.)

priloga glavni tajnik ter glasujejo na konvenciji. Taka 526 naj se v toliko plača \$30.00 me- \$20.00. Novorojenec dobi \$10.00, a mati \$20.00 v soglas- nje danje točke v pravilih. To so prišla na dnevni red društvena priporočila. Federacija je sklenila, da naj odpravijo bolniške kartice, in njih mnenju nimajo no- koristi za Jednoto, toda sitnosti za društvene taj- Seja je tudi priporočala, naj glavni urad vpelje pre- liste za mladinski odde- na katerih naj bi bilo tudi nje, kdaj je bil otrok ro- ro- za pravila je poslalo tudi priporočilo, da bi plačevalo operacijske od- delke. Pojasnjeno je kaj, da se enakega pri- ne more sprejeti, in ni sprejela tega priporoči- je bilo odklonjeno, da bi Jednota pla- polovico smrtnine članom, ki bili v organizaciji nad 20 let. Vložili prošnjo za ena- plačev. Sledilo je poja- da Jednota ne more spre- take točke, ker po seda- zavarovalninah ima vsak član postavno rezervno, in se mora izplačati na zah- člana. tem so bile rešene vse toč- katere so predložila dru- ki spadajo v federacijo. omiki so razmotirali tudi predložene točke o bolni- podpori, katere je priobčil. Dobi glavni tajnik, so- Anton Zbašnik. Pretežna zborovalcev se ni stri- z novimi točkami, ampak v sedanji način izplače- vna bolniške podpore. Sobrat sej je pojasnil, da je glavni sestavil te točke na zah- nekaterih društev, toda val ne bo teh točk na kon- čeravno imajo že neka- podobne sisteme organiza- Poudaril je sobrat Rogelj, da bomo v bližnji bodočnosti pri- sprejeti točke glavne- nika ter tudi zato nave- zroke, katerih se ne bomo izogniti. Federacija je pristala to v razpravo kon- sej, kjer bo glavni tajnik podal svoje tehtne vzro- pojasnila. Seja je razprava še v dru- predloženih točkah, kjer se vsod podalo pojasnila in se je glasovanje, kje se prihodnja federacijska se- letu 1941. Predlagani sta mesti: Denver in Trinidad. Denver je dobilo večino glasov. Kdaj se bo vr- seja federacije, bodo dolo- zastopniki v Denverju. Zastopnik federacije Steve ner se v imenu federacije zahvali vsemu glavnemu uru, ker je poslal na sejo noga odbornika. Istotako se sobratu Janku N. Rog- za vsa podana pojasnila in federacije se je konča- tretji uri popoldne. Med je bil polurni odmor za Lipee, tajnik federacije.

več ve, in če se vsi zavzamemo, lahko marsikaj dosežemo.

V dokaz, da je mogoče doseči dober uspeh, če se članstvo res zavzame, nam je lahko bila pro- slava naše 35-letnice, katero smo obhajali 27. aprila. Bilo je v resnici lepo pogledati po dvo- rani, kjer je bilo zbranih toliko članov in članic, med njimi tudi lepo število ustanovnih članov ter nekaj naših prijateljev. Glavni odbor nam je bil za tisto priliko poslal kot slavnostnega govornika brata J. N. Roglja, prvega glavnega nadzornika, ki nam je v imenitnem govoru ob- razložil pomen društva in ob- enem naše napredujoče J. S. K. Jednote. Občinstvo ga je za nje- gov lep govor nagradilo z obil- nim aplavzom. Žal, da je bil med nami samo par ur, ker se je prav takrat vršila v Cleve- landu, Ohio, kegljaška tekma med kegljači JSKJ iz raznih dr- žav, pa je želel biti navzoč tudi tam. Hvala bratu Roglju za nje- gov poset in ves njegov trud, kakor tudi za njegove vzpod- budne besede. Hvala pa tudi vsem ostalim, ki so prireditev posetili in s tem pripomogli k dobremu uspehu iste. Sicer je ta zahvala nekoliko pozna, toda boljše je pozno kot nikoli.

Slike, katere je vzel naš ro- jak in sobrat Gregorka, so iz- vrstno uspele, in, kdor jo želi imeti, jo lahko naroči pri meni ali pa pri Mr. F. Gregorki.

Na seji meseca junija sta bi- la za 16. redno konvencijo JS- KJ izvoljena za delegata Frank Masle in Andrew Herblan; na- mestnika pa sta Frank Mlinar in Louis Lenarčič.

Po dolgem čakanju smo konč- no tudi tu dobili gorko vreme. Le škoda, da je še vedno preveč dežja ter bodo farmerji težko pospravili seno. Delo v tovar- nah je nekoliko srednje in plača je rajši nizka kot srednja.

Tukajšnji Slovenski dom bo priredil svoj letni piknik v so- boto 3. avgusta, popoldne in zvečer, tako da bo dovolj časa za zabavo in za odpočitek. Upam, da se vidimo v obilem številu v soboto 3. avgusta na pikniku in v nedeljo 11. avgu- sta na društveni seji. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 53 JSKJ:

Frank Masle, tajnik.

Omaha, Neb. — Včasih izve- mo novice iz oddaljenih krajev prej kot iz bližnjih. Najmoder- nejši nosilci vesti iz daljav so poleg radija naši vsakdanji te- lefoni. V nedeljo 7. julija smo iz Salt Lake Citya po telefonu izvedeli žalostno novico, da je tam nagloma, zadet od srečne kapi, preminil rojak in sobrat Stanley Mravenec, star šele 39 let. Pogreb pokojnika se je vršil po cerkvenem obredu v nedeljo 11. julija v njegovem rojstnem kraju Omahi. Člani in članice društva št. 11 JSKJ, ka- teriga član je bil pokojnik dol- ga leta, so se v obilem številu poslovili od pokojnega sobrata. Za pokojnikom žalujejo: Mihael in Margaret Mravenec, oče in mati; Mayme Miraski, Margaret Madden in Julia Keedy, sestre. Naj mu bo ohranjen blag spo- min, žalujočim ostalim pa bodi izraženo sožalje.

Na redni mesečni seji našega društva št. 11 JSKJ, ki se je vršila 21. julija, sem bil pod- pisani izvoljen za delegata za 16. redno konvencijo JSKJ, za namestnika pa brat Flyod Vi- rant. Razveseljivo je bilo videti članstvo zbrano tako polno šte- vilno na seji. Bratski pozdrav! — Za društvo Sv. Štefana, št. 11 JSKJ:

John Urek, tajnik.

S pota. — Piknik za "Jugo- slovansko radio-uro," ki se je vršil v Hibbingu, Minn., v ne- deljo 21. julija, je bil prilično dobro obiskan in upam, da je dobro uspel. Aranzirano je bilo vse imenitno in tudi vreme je bilo lepo in prijetno ter kot na- lašč za tako prireditev. Srečal sem več starih znancev in ne-

kateri so me vprašali, zakaj se tako poredko oglašam v Novi Dobi. Odgovoril sem, da prav za prav nimam kaj pisati, ker zdaj ne delam več dolgih potovanj kot sem jih včasih, ampak le tu po Minnesoti nekoliko sem in tja stopam.

Eno najdaljših poti zadnje čase sem bil napravil v indijan- sko naselbino Red Lake, ob iz- viru velereke Mississippi, kjer nisem bil že kakih 15. let. Sta- rejši Indijanci so se po večini že umaknili mlajšim, in sta- tistike povedo, da se Indijanci množijo, torej jih je tudi tu več kot jih je bilo ob času po- setov misijonarjev Barage in Buha. Seveda, mnogo Indijan- cev mlajše generacije je raz- tresenih po mestih, oni pa, ki so ostali na rezervaciji, so se pa tudi močno "civilizirali." Mlade indijanske krasotice si barvajo nohte in šminkajo ob- raze, kot jim za to dajejo vzgled hčerke bledolčnikov. Vsekakor je upati, da bodo Indijanci brez posebne škode prenesli bedaste navade bledolčnikov in se, kot edini resnični Amerikanci, še nadalje zadovoljivo množili. — K minnesotskim jezerom prih- aja vedno več izletnikov, turistov in ribičev in zdi se, da bo sezo- na živahna.

Matija Pogorelec.

Uniontown, Pa. — Članom in članicam društva Sv. Roka, št. 55 JSKJ, posebno tistim, ki ni- so bili na seji 21. julija, nazna- njam, da je bilo na omenjeni seji sklenjeno, da NE bomo pri- redili nameravanega piknika.

Vzrok temu je, da so tu v Pennsylvaniji oblasti jako stro- ge glede prometa opojnih pijač ob nedeljah. Ne sme se proda- jati in ne sme se dajati zastoj. Zgodilo se je, da so detektivi dobili Sloake in druge narod- nosti pri takem poslu, pa so jim pijačo izlili po tleh in sledila je še denarna kazen. V nekem ta- kem primeru je moralo priza- deto društvo plačati \$330.00 kazni. Nevarnosti takih neprilik in stroškov se naše društvo ne- če izpostavljati, torej se na- meravani piknik NE bo vršil.

Gornje obvestilo naj vzamejo na znanje vsi člani in članice našega društva, istotako tudi ti- sti prijatelji, ki so nameravali posetiti naš piknik. Za letoš ni- ma naše društvo nobenega pik- nika na programu. Bratski po- zdrav! — Za društvo št. 55 JSKJ:

Joseph Prah, tajnik.

Center, Pa. — Naj poročam nekaj novic iz naše okolice. Dne 16. julija se je tu smrtno po- nesrečil rojak Matevž Eržen, samski, star 62 let. Pokojnik je bil doma iz Savodnjega, fara Nova Oselica pri Cerknem, po domače "Gregarčevega mlinar- ja sin." V Ameriki je bival nad 35 let, večinoma tukaj na Cen- tru. Zapuščal v Ameriki brata Johna in nekaj drugih sorodni- kov. Spadal je k društvu št. 33 JSKJ na Centru skoro od usta- novitve ter je bil vedno med najboljšimi člani društva. V zad- nji pozdrav mu je društvo kupi- lo lep venec. Spadal je tudi k društvu SNPJ na Rentonu. Po- kojnik je smrtno ponesrečil pri delu na farmi. Nakladal je seno na voz, in ko se je voz premak- nil, se ni dosti pazil, pa je padel doli in si zlomil tilnik. Na- kladalci sena naj se spominja- jo tega slučaja in naj bodo pri svojem delu previdni.

Z delom ni tu okoli nič po- sebnege. Kot je bilo že poročano je tukajšnja Union Coliers Coal Co., ki lastuje v tej okolici dva velika premogovnika, tekomo zadnje zime in pomladi odslowi- la okrog 800 delavcev. V pre- mogovniške so namreč postavili nakladalne stroje, kar je eno- stavno pomenilo, da za mnogo delavcev ne bo dela. Zaposlenih je tam zdaj le omejeno število delavcev. Drugi odslavljeni de- lavci so se prijeli drugih del, če so jih našli, večina pa jih po- hajkuje okoli ali posedava po

verandah, čakajoča, kaj jim pri- nese bodočnost.

Tukaj v Pennsylvaniji ima- mo ob nedeljah na piknikih tudi nekako sušo, ter se ne sme pro- dajati ničesar močnejšega od vode. Po nekaterih piknikih imajo pivo, ki pa se ne prodaja, po drugih pa sploh ničesar raz- zen mehkih pijač. Neko nedeljo preteklega meseca so priredili "Hitlerijanci" piknik v Center Beachu. Pivo je teklo v obilici in "naciji," ki so bili okrašeni z zlatimi iglami s svastiko, so se prav oholo pozdravljali z dvignjeno roko. Možje postav- so to izzivanje nekaj časa opa- zovali, ko pa se jim je zadosti zdelo, so pripeljali truck, na katerega so naložili pivo, nakar so aretirali skupino nacijskih vročerkvežev, ter vse skupaj odpeljali. Tak je bil konec nacijskega piknika. Kam so možje postavili pivo in areti- rance, nam ni znano.

Dne 30. junija smo se bili v Moon Runu zbrali zastopniki fe- deracije JSKJ v zapadni Penn- sylvaniji. Na seji je bilo precej razprav in med drugim se je tudi debatiralo radi delegatov na prihodnji konvenciji. Nam- reč, kakšna oseba je lahko do- ber delegat ali zastopnik član- stva. Na vrsto so prišli razni nasveti in priporočila, toda pra- vega zaključka ni bilo. Jaz žem- lim podati svoje mnenje na tem mestu. Preveč mladih delegatov na konvenciji, po mojem mne- nju, ne bi bilo v korist članstvu in Jednoti. Za take reči je naj- boljši človek srednje starosti. Potrebno je tudi, da je človek dostojnega obnašanja in odloč- nega mnenja. Jaz sem imel pri- liko se sniti z delegatom, ki se je jako neprimerno obnašal. Vedno je imel pri rokah kake neprimerne šale in pri vsaki pri- liki se je spravil na enega ali drugega tovariša, da bi se nor- čeval iz njega. Koristi ni na- pravil nič, pač pa nekoliko sla- be volje tu in tam. Za takega delegata je najbolje, da ostane doma.

Dober delegat je oni, ki se vedno udeležuje društvenih sej, ki previdno pomaga reševati društvene probleme, ki jedno- tina pravila pogosto prečita, ki čita naše uradno glasilo, da vidi, kaj se godi pri drugih društvih in Jednoti na splošno, in ki včasih čita tudi pravila in gla- sila drugih bratskih organizacij, da se prepriča, kaj je dobre- ga doma in drugod ter obratno. Dober delegat na konvenciji pazno sledi razpravam in gla- suje po svoji razsodnosti ter se ne da podkupiti s priliznjeno besedo ali čašo pive. So še dru- ge reči, katere bi moral vsak delegat znati, pa ne morem vseh tu navajati. Seveda, velike va- žnosti je, če je delegat ne samo razsoden in podkovan v zavarovalniškemu sistemu, ampak da je tudi dober govornik, ki more jasno in razumljivo izraziti ti- sto, kar želi. Seveda, takih dele- gatov je med nami jako malo.

Včasih kdo kritizira, češ, vse je bilo ukrenjeno tako, kot je ta ali oni hotel oziroma pripo- ročal! Morda je to včasih res- slabo, na drugo stran pa je tre- ba računati, da more pravilno svetovati in priporočati le oni, ki je res podkovan v zavaroval- niškem znanju, ki ve nekaj o zakonih, ki veljajo za podporne organizacije, in ki zna vse tako delegaciji tudi razumljivo raz- tolmačiti. Kdor nima pojma o zavarovalniškemu sistemu de- žeze in kdor tudi ne ve dosti, kaj postavijo bratskim organizacijam dovoljujejo ali zabranju- jejo, ne more delegaciji kaj pri- dala svetovati, ker enostavno sam ne ve. Logično je torej, da dele- gacija posluša tiste, ki res kaj vedo in ki znajo to tudi doka- zati. Bratski pozdrav!

Frank Schifrar,

tajnik društva št. 33 JSKJ.

De Pue, Ill. — Članstvo dru- štva Slovenski bratje, št. 130 JSKJ, tem potom obveščam, da je prihodnja seja prestavljena

na ponedeljek 5. avgusta. Pri- četek ob 7. uri zvečer. Sejo smo prestavili zato, ker se bo naš tajnik ali zastopnik udeležil skupne federacijske seje v Chi- cagu v nedeljo 4. avgusta.

Člani naj to naznaniho upo- števaajo in se udeležijo seje v PONEDELJEK 5. avgusta zve- čer. Predloženi bodo trimesečni in šestmesečni računi in tajnik poroča tudi o zaključkih federacijske seje. Upam, da so člani prečitali od glavnega taj- nika priporočane izpremembe za pravila in si glede njih na- pravili svoje mnenje. O tem bo moral biti obveščen delegat, ki bo zastopal naše društvo na 16. redni konvenciji v septembru. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 130 JSKJ:

Ignac Benkše, tajnik.

Farrell-Sharon, Pa. — Za- ključno poročilo k ameriškemu dnevu v Mercer okraju. Upo- štečajte sledeče: V nedeljo 4. avgusta bomo imeli program za- tako zvani "American Day." Proizvajati se začne ob 1. uri popoldne in se konča ob 4. uri popoldne. Program bodo izva- jale v ameriškem jeziku vse raz- lične narodnosti, med njimi tu- der Slovenci. Ob štirih popoldne pa se bo začel izvajati program vseslovanske lige, v kateri je zastopanih 12 klubov in osem slovanskih narodov. Ta program bo izvajan v slovanskih jezikih in bo oddajen po WPIC radi- ski postaji v Sharonu. Prostor prireditve: Sharon Buhl Park. Slovenci so vabljeni, da se te prireditve v čim večjem številu udeležijo. Pokažimo, da smo do- bri Američani, obenem pa tudi Slovani, ki delamo čast našim slovanskim pradedom.

Več poročil sem že dal v jav- nost glede tega, toda vedno se je našla kaka zapreka, da je bi- lo treba kaj izpremeniti. Kon- čno smo dobili od mesta Sharonu za ta dan vse, kar smo zahteva- li, in program se bo oddajal po radiju. To je končno poročilo. Posetite torej v nedeljo naš "Ameriški dan." Od 1. ure po- popoldne do 4. ure popoldne bo program izvajan v ameriškem jeziku, od 4. ure naprej pa v slovanskih jezikih. Na svikle- nje!

Frank Kramar.

Krayn, Pa. — Društvo Jutra- nja zvezda, št. 136 JSKJ, prire- di v nedeljo 4. avgusta svoj let- ni piknik in plesno veselico. Prostor prireditve: Krayn Park. Ples se začne ob 7. uri zvečer. Igral bo priljubljeni slovenski orkester. Vsi člani in članice JSKJ, bivajoči v tem okrožju, kakor tudi vsi drugi rojaki in rojakinje, so prijazno vabljeni na poset te prireditve. — Za društvo št. 136 JSKJ:

Mary Bavdek, tajnica.

Ely, Minn. — Člani in članice društva Sv. Srca Jezusa, št. 2 JSKJ, so vlijudno vabljeni, da se udeležijo prihodnje redne se- je, ki se bo vršila v navadnih prostorih v nedeljo 11. avgusta in se bo pričela ob 9. uri dopol- dne. To bo zadnja seja našega društva pred 16. redno konven- cijo JSKJ, ki se bo pričela 9. septembra v Waukeganu, Ill.

Delegata, katere sta izvolili, da bosta zastopala naše društvo na konvenciji, želita, da bi se člani in članice našega društva v kar največjem številu udele- žili prihodnje seje in da ne bi varčevali z dobrimi nasveti. Več glav vedno več ve in delegata bi rada vedela za želje članov. Za- to, če kateri član ali članica društva misli, da bi bilo dobro in potrebno kako točko naših pravil izpremeniti, naj pride s takim priporočilom na prihod- njo sejo. O priporočilu bo naj- prej razpravljalo članstvo na seji in, če se bo članstvo strin- jalo, pride zadeva na razpravo na konvenciji. Vsak dober na- svet je dobrodošel. Vsakega člana dolžnost pa je tudi, da se zanima za interese svoje lastne organizacije in ji po svoji moči

pomaga k ugledu, rasti in na- predku. Posebne važnosti v tem oziru je čas pred konvencijo in tekem konvencije, kajti takrat se delajo postavbe za organizaci- jo za prihodnja štiri leta.

Delujmo torej skupno in slo- žno, da bo naše delo dober sad obrodilo na prihodnji konven- ciji ter da bodo sprejeti zaključ- ki, ki bodo v korist celokupne- mu članstvu ter v procvit in po- nos naši organizaciji, J. S. K. Jednoti! — Bratski pozdrav! — Za društvo št. 2 JSKJ:

Joseph L. Champa, preds.

Chicago, Ill. — Tem potom se uradno naznanja vsem dru- štvom, spadajočim v federacijo za Illinois in Wisconsin, da se bo vršila prihodnja seja dne 4. avgusta 1940. Seja bo v prostori- h brata Golenketa, 2246 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Pri- četek seje bo točno ob 9. uri do- popoldne. Ker bo na tej seji raz- prava samo zaradi pravil, je bilo sklenjeno na zadnji seji v De Pue, da se plača vozne stro- ške in kosilo iz federacijske bla- gajne, in to samo za izvrševal- ni odbor federacije, delegatom za konvencijo, in po enemu za- stopniku od društev, katere ni- majo svojih delegatov. Vsi dru- gi zastopniki in člani, ki se že- lijo udeležiti te seje, lahko to storijo seveda na svoje stroške.

Vsem delegatom in zastopni- kom se priporoča, da so točni in, da prinesejo priporočila svojih društev s seboj. Bratski po- zdrav! — Za federacijo društev JSKJ v državah Illinois in Wis- consin:

Frank E. Vranichar, predsed- nik; Anton Krapenc, tajnik.

St. Louis, Mo. — Zadnja se- ja društva Sv. Alojzija, št. 87 JSKJ, je bila dobro obiskana. Navzočih je bilo mnogo članov, ki jih nismo videli na sejah dolgo časa. Upam, da bodo vse bodoče seje tako dobro poseča- ne kot je bila zadnja.

Dolgo smo se trudili in delali načrte za skupni piknik vseh slovenskih društev v St. Loui- su, in zdaj lahko poročam, da se bo tak piknik vršil v nedeljo 4. avgusta. Prostor piknika: Hoff- man's Grove, Telegraph & Yeager Rds. Vsi, ki se želijo tega piknika udeležiti, naj pri- dejo do Slovenske dvorane na 3331 So. 7th St. ob 10. uri do- popoldne. Prosta vožnja z busom od tam na pikniški prostor bo preskrbljena od 11. ure dopol- dne do 2. ure popoldne. Iz pik- niških prostorov pa bo vozil bus od 8. ure zvečer, do 11. ure zvečer. Tako se bodo lahko brez neprilik udeležili piknika tudi vsi tisti, ki nimajo svojih avto- mobilov.

Odbor, društva št. 87 JSKJ, ki reprezentira naše društvo za prireditev tega velikega skup- nega piknika, poroča, da bosta igrala dva orkestra, in sicer L. Susinov orkester in orkester Rudya Gabriana, Jr. (člana našega mladinskega oddelka). Zanimiva novost bo stojnica, i- menovana "The Country Store," kjer bo mnogo zabave za vsa- kega. Vsi člani so prošeni, da prinesejo ali pošljejo za to "u- stanovo" kakršen koli predmet, ki ga morejo pogrešati pri hiši. Prinese ali pošlje naj se na na- slov: Frank Kodelja, 3336-A So. 18th St. Lahko pa pokliče se tudi telefonično na LA 0610, in bo kdo poslan, da prevzame darovani predmet.

Ob dveh popoldne bo prosta družabna zabava, nakar bodo sledile razne igre in tekme za moške, ženske in otroke. Iz na- vedenege je razvidno, da bo na pikniku dosti raznovrstne zaba- ve za vse in vsakega. To bo pr- vi piknik te vrste v St. Louisu, namreč skupen piknik vseh tu- kajšnjih slovenskih društev, za katerega uspeh se vsi trudimo kot pravi bratje in sestre. Ako bo uspešen, smemo upati, da se bodo slične prireditve ponavlj- le tudi v bodoče.

Žal, da je naš sobrat Banjo še vedno na bolniški listi, ter

se ne bo mogel zabavati z nami na našem velikem skupnem pik- niku. Slišali smo tudi, da je o- bolela sestra Speck, in tudi njo bomo pogrešali, ako ne bo mo- gla priti na naš piknik. Vseka- kor upamo in želimo, da do ta- krat oba ozdravita in se udele- žita našega piknika v nedeljo 4. avgusta.

K zaključku: člani in člani- ce, ne pozabite našega skupne- ga piknika v nedeljo 4. avgu- sta in naše redne društvene se- je v nedeljo 11. avgusta. Brat- ski pozdrav! — Za društvo št. 87 JSKJ:

Frank Kodelja, predsednik.

Youngstown, O. — Na redni seji društva Sv. Antona, št. 108 JSKJ, ki se je vršila 21. julija, je bilo definitivno sklenjeno, da se opusti nameravani piknik v avgustu. Večina članstva je bi- la mnenja, da bi se v obstoje- čih razmerah piknik ne izpla- čal, zastojnskega dela pa je i- tak vedno preveč. Torej ne bo- mo imeli nikakega piknika v tej sezoni. V veljavi pa je še vedno društveni sklep, da vsak član plača 50 centov v društve- no blagajno. Ta društvena na- klada je plačljiva v mesecih av- gustu in septembru.

Volitve za delegata za 16. redno konvencijo so končane. Ta reč je dvignila nekoliko pra- hu pred volitvijo in po isti. Zdaj je pa čas, da to pozabimo, upoštevamo sklep večine ter se spet udeležujemo kot bratje in sestre pri društvu. Ravnajmo se po vzgledu Američanov. Naj je volilna kampanja še tako ostru, ko so volitve končane, vsi pri- poznajo sklep večine in so spet najboljši prijatelji. Kot člani in članice nestrankarske brat- ske organizacije bodimo res bratje in sestre med seboj. In vsi člani in članice so vabljeni, da se udeležijo prihodnje dru- štvne seje. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 108 JSKJ:

Karl Rogel, tajnik.

Franklin Borough, Pa. — Mi- slim, da je to prvi dopis, na- slovljen kot gori. Dopisniki na- vadno označajo kraj kot Cone- maugh ali pa Johnstown. Toda po mojem mnenju je označba Franklin Borough pravilna, ker tu živim. Kar se tiče dela, bi rekel, da če bi še vse stroje pobrali in teh železaren, bi bi- lo nad stoprocentno. Seveda, jaz se ne silim v delo, ker za- radi bolehnosti že od 1936 ne delam. Živim se večinoma z dr- žavno podporo, s katero je tre- ba zelo previdno ravnati. Neko- liko pomoči sem pa tudi dobil od Jednote in od posameznih društev, zakar najlepša hvala.

Pri tej priliki, naj sporočim javnosti, da je dne 23. julija po sedmih tednih bolehanja preminil moj sorodnik, dober družinski oče Mihael Ošaben. Pokojnik je bil doma iz vasi Grahovo ob lepem Cerkniškem jezeru. V Ameriko je prišel le- ta 1902 k svojemu bratu Juri- ju Ošabnu, katerega krije ame- riška zemlja že 20 let. Kmalu po prihodu v Ameriko je po- kojni Mihael Ošaben pristopil k društvu št. 16 JSKJ, po- zneje pa je s prestopnim li- stom prišel k društvu št. 36 JSKJ. Bil je dober delavec in skrben oče svoji družini. Za njim žalujejo: žena Frances Ošaben, otroci Matheus, Mi- chael, Tony, Joseph, Angela, Josephine, Rose, Frances, An- ne, Margaret in Agnes, šest vnukov in vnukinj ter brat Frank Ošaben. Naj mu bo la- hka ameriška gruda, družini pa naj bo izraženo sožalje.

Martina Sustersich.

GLOBOČINA MORJA

Povprečna globočina morja znaša 12,450 čevljev. Ponekod je seveda morje bolj plitvo, po- nekod pa tudi bolj globoko. Naj- večja globočina, ki so jo do- sedaj izmerili, je pri filipinskem otoku Mindanao. Tam je mor- je globoko 35,400 čevljev.

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.2 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XVI. 104 S.T. 31.

NAJBOLJŠE V RAZMERAH

Ljudje v splošnem živimo v razmerah, v katere smo bili tako rekoč vrženi, ter smo na postanek in razvoj istih imeli silno malo vpliva. Mi si nismo sami izbirali naših prednikov in zato ne moremo biti odgovorni za fizične ali duševne zmožnosti ali nezmožnosti, katere smo od njih podedovali. Nismo si sami izbrali časa in kraja svojega rojstva, niti jezika, vere in splošne vzgoje. Vsi smo v največji meri produkt razmer, na katere moremo le malo vplivati.

Za ves napredek človeštva pa je odločilne važnosti, kako se zna isto prilagoditi razmeram ter jih v svojo korist in udobnost izkoristiti. Človek ne more kontrolirati vremena, toda znal se je napram dežju zavarovati s streho, napram mrazu z obleko in kurjavo, napram vročini s hladilnimi napravami itd. Človek ne more ustaviti teka rek, toda zamore jih regulirati, da nam s poplavami ne povzročajo škode, in jih vpreči za plovbo, za produciranje električne sile in za namakanje polj. Človek ne more na splošno preprečiti naravi, da ne bi producirala rastlinstva, toda zamore odstraniti rastline, ki mu niso dosti koristne in na njih mesto posaditi ali posejati druge, ki nam rodijo sadje in krušno žito ali ki producirajo krmo za naše domače živali.

Navesti bi bilo mogoče še tisoče podobnih primerov, toda že navedene zadostujejo v dokaz, da smo mi v najboljšem slučaju samo nekaki oskrbniki razmer, ne pa njihovi gospodarji. Zato je tudi nesmiselno obupavati, če jih dostikrat ne moremo regulirati po naših željah in nazorih. Še najpametnejše je vzeti razmere take kot so ter s prilagoditvijo in možnimi regulacijami črpati iz istih najboljšje. Vsi uspehi človeštva temeljijo na tem.

Neprestano kritiziranje razmer, katerih mi nismo ustvarili in katerih mi ne bomo izpremenili z vsem našim jadrkanjem, je samo nepotrebna potrat energije. Poleg tega nam tako jesiarsko razpoloženje tudi brani, da bi se zavedali tistih udobnosti, katere imamo, in jih v polni meri uživali. Ako smo zdravi, ako ne trpimo direktnega pomanjkanja, ako moremo našim otrokom dati primerno oskrbo in izobrazbo in ako si moremo pridobiti in obdržati dobre prijatelje, smo bogati, brez ozira koliko premoženja imamo ali nimamo v bankah ali nepremičninah. In, če pri tem še skušamo lepšati življenje drugim ter pomagamo po možnosti tistim, ki so manj srečni od nas, smo bogataši prve vrste. Ako se more o človeku ob koncu njegove življenjske poti reči: dober človek je bil, dober je bil zase in za skupino, v kateri se je gibal, lepšal je življenje drugim in človeška družba je bila bogatejša in srečnejša zato, ker je on živel, je to najvišje priznanje in najlepši slavošpev. Obenem je to življenjski resnični uspeh.

Neka mera nezadovoljnosti je sicer vedno na mestu, toda tovarišica ji mora biti zadovoljnost. To sta sestri, ki se medsebojno izpopolnjujeta. Zadovoljnost je potrebna, da človek uživa ugodnosti, ki so dosežene in na razpolago, ter da z njimi osrečuje tudi druge. Primes nezadovoljnosti pa nas sili, da vedno hrepenimo še po nadaljnjih izboljšavah. Vsak uspeh, ki ga dosežemo, je nekaka stopnica, na kateri se za trenutek zadovoljno oddahnemo, nato pa spet korakamo naprej in navzgor. Vse ni nikdar slabo in vse ni nikdar dobro. Nergači, ki vse kritizirajo, ne da bi priznali dosežene uspehe drugih in ne da bi sami kaj gradili, ki samo grizejo, zabadajo in pikajo, pa so podobni strupenemu bršlino, ki se je naselil med koristnim rastlinstvom, kjer opeče vsako živo bitje, ki se mu približa, od česar nima koristi nihče.

Naša J. S. K. Jednota je ustanova, katere nameni so medsebojna podpora, bratstvo, prijateljstvo in toleranca. In, kdor hoče biti pošten, mora priznati, da je organizacija pri zasledovanju teh namenov zelo uspešna. Kar se cene, višine, števila in točnosti njenih podpor tiče, se lahko uspešno meri z vsako drugo slično organizacijo. Bratstva in prijateljstva ni nikjer več kot med našim članstvom. To se zrcali iz vsega njenega notranjega in zunanjega poslovanja. Toleranca pa je zapodena že v samih pravilih, ki določajo spoštovanje osebnega prepričanja vsakega člana, pa naj je kakršno koli, in prepovedujejo vsiljevanje kakršnega koli verskega, političnega ali svetovno nazornega prepričanja. Naša Jednota smatra, da ima s samim bratskim in podpornim delom dovolj posla, ter prepušča propagando raznih prepričanj drugim institucijam, ki so v dotično svrhu ustanovljene. Pri tem pa nikdar ne kritizira drugih sličnih organizacij, ki imajo v takih ozirih drugačna pravila. Mi smatramo za zahtevo najpreprostejše tolerance, da se ne vtikamo v probleme drugih organizacij ter da skušamo živeti z njimi v dobrem in poštenem sosedstvu.

Uspehi naše Jednote tekom zadnjih let dokazujejo,

da so se njene smernice zelo dobro obnesle v razmerah, kakršne so. Splošnih svetovnih in gospodarskih razmer te dežele mi ne bomo izpremenili. Moremo pa se tem razmeram prilagoditi in črpati iz njih najboljše v korist našemu članstvu ter nikomur v škodo in spodbudo. In to izvajamo v mejah naših moči in zmožnosti.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

deželo, vendar ji nekateri nase-dejo in jo propagirajo.

Italijanski listi zadnje čase vse križem napadajo Zedinjene države in jim skušajo obesiti vse mogoče gorostasnosti. Tako na primer trdijo, da je ta dežela pod vplivom Židov in da tvorijo Židje 40% ameriškega prebivalstva. Seveda je ta trditev tako pretirana kot so pretirana poročila o sijajnih italijanskih zmagah. Svetovni almanah za leto 1940 navaja, da tvorijo Židje nekaj nad 3% prebivalstva Zedinjenih držav. Židje na splošno morda niso najboljši državljani, toda tudi nobena druga priseljena narodnost se ne more bahati s popolnoma nemadeževanim rekordom. Kdor zasleduje listo raketirjev v Zedinjenih državah, bo našel v isti tudi lepo število italijanskih imen.

V New Yorku je bilo nedavno na dražbi prodano bogataško zabavišče, imenovano International Casino, katerega zgradba in oprema je stala nad pol milijona dolarjev. To ni nič posebnega, ker v Ameriki bankrotirajo še dražje ustanove. Dotično zabavišče je seveda imelo mnogo dvoran in soban za različne zabave, toda imelo je samo eno baro. Newyorška državna postava namreč dovoljuje samo eno baro v takih podjetjih. Podjetniki so seveda želeli kar najbolj postreči žejnemu občinstvu in obenem za-dostiti črki postave, pa so dali zgraditi zelo dolgo baro, ki se je začela v pritličju, odkoder se je vila v dražestnih vijugah ob stopnicah v višja nadstropja. Res, čast iznajdljivim Američanom, ki znajo tako poskrbeti za udobnost svojih gostov in pri tem ohraniti neomadeževano ve-ličastvo postave!

Ko sem čital tisto reč v neki ameriški reviji, je toplomer v slavnem uredništvu kazal 95 stopinj, in na tistem mi je bilo žal, da v Clevelandu nimamo kaj takega. Kako udobno bi bilo v teh pasjih dneh, če bi se, na primer, bara sosednega saluna vlekla preko dvorišča v južni smeri ter po zadnjih stopnicah gori do vrat uredništva. Kake članke bi slavno uredništvo pri-salo pri takih zapeljivih pri-lakah, pa nisem razmišljal. Morda je vseeno boljše, da je tako kot je!

A. J. T.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Park, 60-18 Metropolitan Ave., Ridgewood, N. Y.

V uredništvu Nove Dobe se je pretekli teden oglašil Mr. Mathew L. Gouze, po rodu iz Ely, Minn., sedaj vodja in in-struktor tamburaškega zbora na univerzi Duquesne v Pitts-burghu, Pa., kateri zbor pri-reja koncerte v raznih mestih in večkrat igra tudi na radio. Mr. Gouze je član JSKJ, in sicer je bil do nedavnega član an-gleško poslujočega društva št. 184 v Elyu, Minn., sedaj pa je vzel prestopni list k našemu društvu v Pittsburghu.

Pri nakladanju sena je padel z voza in se smrtno ponesrečil dne 16. julija Matevž Eržen, star 62 let, član društva št. 33 JSKJ v Centru, Pa., in član društva SNPJ v Rentonu, Pa. V Ameriki zapušča enega brata in nekaj drugih sorodnikov. Doma je bil od Stare Oselice

na Gorenjskem in je bival v Ameriki nad 35 let.

Za srčno kapjo je nedavno preminil v mestu Salt Lake City, Utah, Stanley Mravenec, star 39 let, rojen v Omahi, Nebraska, in član tamkajšnje-ga društva št. 11 JSKJ. Poko-pan je bil v Omahi, kjer zapu-šča starše in tri sestre.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

mož in sodi se, da bo vežbanje trajalo od osmih mesecev do enega leta.

VROČINSKI VAL

Pretekli teden je skoro preko vseh Zedinjenih držav vladala nenavadno huda vročina. Le ne-katerim krajem na pacifični obali in na severu je vročina prizanesla. Po mnogih mestih srednjega zapada in vzhoda je vročina dosegala 85 do 95 stopinj. Ponekod pa je vročina znašala tudi nad 100 stopinj. Vročina je širom dežele zahteva-lala okrog 300 smrtnih žrtev; tri četrtine tega števila odpa-de na utopljenice.

NEPRILIKE ITALIJANOV

Italijani, ki ne morejo poka-zati v svojih praskah z Angleži v Sredozemlju nikakih posebnih uspehov, imajo zdaj nepri-like tudi v zasedeni Etiopiji. Da-si je Italija okupirala Etiopijo že pred štirimi leti, je še davno ni "pomirila" in domači ustaši še vedno vodijo gverilsko vojno napram zavojevalcem. Zadnje čase dobivajo ustaši aktivno po-moč tudi s sosednega angleške-ga ozemlja in v Etiopiji nastane-ne italijanske čete imajo vsak dan več dela. Anglija je spet priznala bivšega cesarja Selassija za pravega vladarja Etiopije in možak se je podal v primerno bližino svoje nekda-nje vladavine, da bo pomagal delati neprilike Italijanom.

NERVOZNI BALKAN

Izmed vseh balkanskih držav je najbolj nervozna Rumunija, ki nima med sosedi nikakega prijatelja, morda z edino izje-mo Jugoslavije. Rusija ji je ne-davno odrezala kos Bukovine in Besarabijo, ki je bila pred zad-njo svetovno vojno itak ruska. Madžarska bi želela dobiti nazaj Transilvanijo, Bolgarija pa Do-brudžo, ki ji je bila odvzeta po vojni. Zadnje čase, se zdi, da se je Rumunija zatekla po pomoč k Nemčiji ter je zasegla francoske in angleške oljne vrelce v Rumuniji, da more pošiljati tem več olja v Nemčijo. Slednja tolaži Madžarsko in Bolgarijo, naj bosta v svojih zahtevah napram Rumunski po-pustljivi, obenem pa je sveto-vala Rumuniji, naj se v najkraj-šem času sama pogovori z Madžarsko in Bolgarijo glede od-stopa ozemlja. Na tistem baje podpirata Bolgarijo pri njenih zahtevah po Dohrudži tudi Ru-sija in Anglija. Govorice, da bo Rusija posegla dalje na Balkan, ko se Nemčija zaplete v resno vojno z Anglijo, se še vedno vzdržujejo.

ANGLIJA IN NEMCIJA

Med Anglijo in Nemčijo div-ja za enkrat v glavnem zračna vojna. Nemški letalci dan za dnem napadajo različne kraje Anglije in seveda tudi angleško plovbo v Rokavskem prelivu in drugod. Tudi nemške podmornice in druge manjše pomorske edince skušajo angleški plo-vbi kar največ morejo. Od druge strani pa so tudi angleški le-talci vedno bolj aktivni. Ne sa-ta, da se spuščajo v drzne bo-je z nemškim letalstvom ob svo-

ji obali in nad Rokavskim pre-livom, vprizarjajo tudi nepre-stane polete nad nemške obalne postojanke v zasedeni Franciji, Belgiji in Holandski pa tudi nad Nemčijo samo. Dan za dnem poroča radio, da so angleški le-talci bombardirali nemška me-sta kot Bremen, Ghent, Essen, Gelsenkirchen, Hamburg, Em-den, Gotha, Rotenburg itd. Nem-čija seveda ne poroča o učinkih teh letalskih napadov, toda po posameznih nevtralnih poročil-h je angleško bombardiranje marsikje zelo učinkovito. Morda je razdejanje v zaledju kri-vo, da Hitler še ni prišel z že davno napovedanim generalnim napadom na Anglijo.

O MINIMALNIH PLAČAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

teden 48 ur v industriji plete-nin z minimumom 36 centov na uro za izvežbanje delavke in 25 centov za vajenke. New Jersey ima teden 42 ur v industriji ob-lačil ob 35 centov na uro naj-manj. V New Yorku je 40 ur na teden maksimalni teden za de-lavke v čistilnicah na suho in 36 centov je minimalna plača. —FLIS—Common Council.

VRTNARSKI NASVETI

(Nadaljevanje s 1. strani)

vremenu močno zalivajo dreve-sa, ki so bila posajena ali pre-sajena preteklo jesen ali pre-teklo pomlad. Najboljši čas za zalivanje je zjutraj in zvečer, ko ni vročina prehuda.

V juliju in avgustu je čas za posetev zimske solate endivije na prosto. Poseje se lahko pre-cej na gosto na kako manjšo gredo na vrtu, od koder se po-zneje razsadi bolj na redko po drugih gredah. Zdjaj je tudi čas za posetev sladke jesenske repe ter bele jesenske in črne zim-ske redkve.

Vrtnicam naj se sproti odre-zujejo ovetki, da bodo rastli-ne poganjale novo cvetno pop-je. V vročem vremenu potre-bujejo vrtnice tudi mnogo zali-vanja.

RAZVOJ MALIH FARM

(Nadaljevanje s 1. strani)

vi farmerji, ampak samo sku-šajo biti do neke meje. Med nji-mi pa se dobijo tudi pravi "pen-zionirani" farmerji, ki so odda-li ali prodali svoje večje far-me ter se z nekimi prihranki umak-nili na manjša posestva, kjer se bolj za zabavo še nekoliko ukvarjajo s farmerskimi posli.

Male farme v Ameriki so v glavnem zanimiv in najbrž zdrav pojav zadnjega desetletja, ki ga je povzročil ali omogočil razvoj industrije in transporta-cije. Seveda bodo velike ameri-ške farme še ostale kot so bile in se morda še povečale, ker le na takih farmah se izplača ob-delovanje s stroji, in kjer je mogoče pridelovati razne pri-delke ter gojiti domače živali na veliko in poceni.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

STARA PŠENICA

Dve sto let staro pšenico je odkopal kmet Vojin Gjekić iz vasi Momišičev v Črni gori. Pše-nica je bila zakopana leta 1743, ko so Turki v borbi s Črnogorci zažgali vas Momišičev in cerkev. V cerkvi je bilo shranjene pre-cej pšenice, ki je potem ostala pod ruševinami in se bolj ali manj ožgana ohranila do današ-njih dni.

BOMBNIKI NAD TRSTOM

V noči 15. junija so se nad Trstom pojavili angleški bomb-niki ter so nad eno uro bombar-dirali tržaško luko in ladjedel-nice. Nato so letala odpula proti severu in bombardirala veli-

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a) Izvrševalni osek:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, R. D. 1, Turtle Creek, Pa.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.

Četrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleve-land, Ohio.

Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.

Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.

Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.

Višnji zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.

Urednik-upravnik glasila: A. TON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b) Nadzorni osek:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.

1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.

2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.

3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.

4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.

1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.

2. porotnik: FRANK MIKET, Box 46, Strabane, Pa.

3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.

4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N.Y.

Jednotino uradno glasil.

NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tiskanje se uradnih tiskov, naj se pošiljajo na glavno tajništvo, denarno poslovanje pa na glavno blagajništvo. Vse prisilbe in prisile naj se nanašajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov na prisilbo za zvišanje zavarovalnine in bolnika sprejela naj se pošiljajo na vrhovnega nadzornika.

Dopol, društvena naznanila, oglaš, naročila mednarodnih in izpremenb na slovar naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejšo podporo svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki in kdor hoče postati njen član, naj se zgleda pri tajniku lokalnega društva ali na plač na glavni uradi. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani, ki plačujejo plemen, neosvrta se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od devet let do 16 let in ostanjo lahko v mladinskem oddelku do 18 let. Pripisalnica za oba oddelka je prost.

Premorjenje znaša nad \$2,000,000.00. Solventnost Jednote znaša 118.4%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLENE ČLANE ODRASLEGA IN MLADINSKEGA ODDDELKA DAJE J.S.K. JEDNOTA NAGRADE V GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagane sledeči nagrade:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine, \$1.25 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine, \$2.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrada

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka pa so predlagane sledeči nagrade:

za člana starega načrta "JA" — \$0.50;
za člana načrta "JB" — \$2.00;
za člana novega načrta "JC", s \$500.00 zavarovalnino

\$2.00;
za člana novega načrta "JC" s \$1,000.00 zavarovalnino

\$3.00.

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili z

člane plačani trije mesečni assementi.

ke transformatorje na Opčinah, v Divači in pri St. Petru na Krasu.

POŽARNA NESREČA

V Breznu pri Humu ob Sotli se je v nedavni noči vnela kočna dminarja Alojza Praha. Ogenj se je širil s tako naglico, da sta se Praha in njegova žena komaj rešila iz gorečega poslopja. Pri tem sta dobila tako hude opek-line, da so ju morali oddati v celjsko bolnišnico. Njuna ko-ča je zgorela do tal.

PRAVDA ZA JAJCA

Pred sodiščem v Slavonski Požegi se je nad tri leta vleče nenavadna pravda za 9 gosjih jajc. Kmetica Stimerjeva iz vasi Jakišica je pomladi 1936 nasadila 9 gosjih jajc, ki pa se nikakor niso hotela izvaliti. Ko je kmetica natančno ogledala jajca, je opazila, da jih je ne-kdo iz hudičije prebodel s šilo-m. Obtoženih je bilo več so-se-d in izrečenih je bilo več sodb. Dosedaj je imela kmetica Stir-merjeva 1075 dinarjev sodnih stroškov in pravda še ni kon-čana, ker se je vmes napletlo tudi nekaj krivih priseg. Vse to samo za 9 gosjih jajc!

DELAVCI ZA NEMCIJO

Letos je bil odpremljen iz Slovenije samo en transport se-zonskih delavcev za Nemčijo. Z istim se je odpeljalo iz okrajev Dolnje Lendave in Murske So-bote 600 sezonskih delavcev, ki so vsi nad 40 let stari. Druga leta je odhajalo tisoče sezonskih delavcev iz Slovenije v Nemčijo.

ZASTRUPLJENA CIGARETA

Neki zasebni uradnik iz Za-greba se je pogajal s skupino ciganov glede neke kupčije. Po-gajanja niso potekala ugodno, nakar je eden izmed ciganov po-

GOZDNI PAS

Pred par leti je bilo po-nih 125 milijonov mladih pas-ov v nekakih menajščah se-vih preko sredine Zedinjenih-žav, od Dakote do Texasa.

NESREČE PRI DELU

Po statistiki federalnega-lavskega departmana za-1939 v Zedinjenih državah-ponesrečilo pri delu 1,407,000 oseb, 106,000 jih je dobi-lo ne poškodbe, 1,407,000 pa-časne. Značilno je, da se-oseb kot v kateri koli in-ji. Pri delu na farmah je-ubitih 4,300 oseb, 13,000- pohabljenih, 240,000 pa- ne poškodovanih.

GOZDNI POŽARI

V letu 1939 je bilo v-kih državah 145,000- požarov, od teh 15,725- njih gozdnih rezervacij- dobro nadzorovane. Na-žarov povzročijo nepre-ali gojdarji, toda skro- toliko jih zanetijo strele.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

From the Office of SSCU Supreme Secretary

PETITIONS, COMPLAINTS AND APPEALS TO THE CONVENTION

Individual members and lodges desiring to file petitions or complaints in the forthcoming convention, should forward the same to the Home Office of the Union not later than August 24. The same applies to lodges and individual members who desire to file appeals from decisions of the Supreme Board or verdicts of the Supreme Judiciary Committee.

Petitions of individual members must be signed by themselves and the facts set forth therein certified to by the officers of the lodge. Signatures of members filing complaints and appeals should be authenticated by the secretary of the lodge.

Fraternally,

ANTON ZBASNIK, Supreme Secretary

Coll. Boosters Dance

Cleveland, O. — It certainly was a grand affair. Yes, those will be the words heard by more and more Slovene people. Why? Well, the Coll. Boosters just broke the records for the dance held at Glenridge Farm. The dance was grand. The music played by Frank Yankovich and orchestra was wonderful. The people were marvelous. Well, we had a grand time that evening. Who was there? Well, let's see: Alice Laurich was there from beginning to end and didn't swell of our new reporter from Boosters to bring a few words from Nela Mark to the dance? Husband "Sam" Laurich was very cooperative in bringing yours truly to the dance. Met Ed Glavic and Stan Pogacnik and their friend from Struthers, O. Special congrats to these people for coming from their far town to come to our dance. I am certain had a grand time with all these folks. The John Opeka family and Novak family from Barberton, Ohio were other swell friends of the SSCU to come to the dance. All these out-of-towners at the SNPJ picnic last Sunday. The news: There was that grand friend again, Sam Knezevic from St. John's. Another Bob, manager of St. John's was also present with his family and only (as I understood) their friend, Tony DeSanto was also present. What happened to Dorothy Rossa from Betsy Ross? She wasn't present at the dance, hm, hm. Well, guess the others from Betsy Ross made up for it, namely: "Saddles" Zadell. J. Morgan. Ikey Korin (a tall boy though). The tall boys. Then there was Marc who was seen in company of his lady friend all evening and Joe Penko who wasn't dancing much. And there was the cute Sophie Volk. Introduced Miss Vivian Azman, a new comer to Slovene affairs to all the folks. The wonderful dedication played to Miss Toots Laurich was grand. Our darling reporter from Napredok was seen in company of her Jimmy Ruzic. Milly Rottar certainly "de-livered" a prize for her grand waltzes. Sax player of Yank's orchestra certainly swinging out on his songs. The dedications played to Barberton and Struthers were swell too. Tony Drenik certainly sipping that beer after his tonsil operation. Alice Struna was seen doing a grand job of selling tickets. Chair-lady of the dance, John "Tros-urbanic" certainly doing a grand job as title calls for. And oh, there were so many there that I can't remember names, but all I can

say is that we had one grand time all evening with a swell bunch of SSCU'ers, the Collinwood Boosters. So HATS OFF TO THE COLLINWOOD BOOSTERS FOR MAKING SUCH A WONDERFUL DANCE. And a thanks to all those grand people who came to the dance and celebrated with us the Collinwood Boosters' 13th Anniversary Dance. THANKS TO ALL!

Well, I hope you all enjoyed yourselves as much as your reporter did. What about some comments? Well, you'll be hearing from your other scribes about this grand dance so I'll allow more room to the others. Just a wonderful so-long and thanks again for coming to the COLLINWOOD BOOSTERS' FOR A GRAND TIME.

Elsie M. Desmond

SSCU Softball News

Cleveland, O. — Well, baseball fans, your Softball Tournament is nearly over with for the season. The last game will be played on Friday, August 19th at Kirtland field with St. John's and Napredok teams playing. Why not come out to the game now and root for your respective teams?

Attended the ball game last Friday at Napredok field with St. John's vs Napredok's playing ball. The latter won the game. This dynamic Johnny Yapel certainly did make a nice homerun for Napredok's while on St. John's Sam Knezevic made two home runs. Wasn't that grand? Bob, his brother, seemed to be low as he wasn't doing his regular good pitching at this game. We know you could do better, Bob so what about showing yourself up as a pitcher at the next game with Betsy Ross, incidentally the game is tomorrow.

Our SSCU Softball League meeting was held last night, but the minutes will appear in this paper next week.

Let's see all at tomorrow's game, St. John's vs Betsy Ross at Napredok field at 6:30 p. m.

Schedule follows:

Mon., Aug. 5th (Kirtland) — Betsy Ross vs Ilirska Vila.
Wed., Aug. 7th (Napredok) — Coll. Boosters vs St. John's.
Fri., Aug. 9th (Napredok) — Coll. Boosters vs Napredok.
See you tomorrow — Auf Wiedersehn.

Elsie M. Desmond, Sec'y
SSCU Softball League

Mrs. Crabshaw—You're becoming absolutely unbearable. It will soon be impossible to live with you.

Crabshaw (hopefully)—How soon?

Onward Betsy Ross

Cleveland, O. — The topic to be discussed was the wedding of our own president Frank Yankovic. It was a big day for Frankie when he heard the girl of his dreams June Erwerthe say that final "I do" at the 9 o'clock ceremony on July 13th. Yes, at this time he is enjoying that married home life.

June looked beautiful dressed in a lovely white marquisette and lace gown. A long veil which was held in place by a crown of seed pearls. Her lovely orchids and roses bouquet added to the scene. The bride was given in marriage by her father. Miss Anna Skala was maid of honor and wore a blue chiffon and lace gown and carried talisman roses. Her bridesmaids were Josephine Yankovic, sister of the groom and Emilie Yankovic, cousin of the groom; they wore dresses of pink chiffon and lace and carried red roses. Adolph Jalen was best man and Wm. Dunlevy (sax player in Yankie's orchestra) and Tony Yankovic (cousin of groom) acted as ushers.

The evening reception took place at the groom's house. The couple motored to Niagara Falls, Philadelphia, New York and Washington, D. C. for their honeymoon. They can be found now at 1202 East 172nd St., where they are starting out on their own.

May their wedded life be a happy and successful one and may all their children be accordion players like Comrade Fifolt said, plus singers.

Now to baseball — I really do believe there is something wrong some place. I go to the Betsy Ross game and low and behold, they lose, so I stay home the next time and they win, so I go again and they lose. — So you name it?

The team is really good — the star brother pitchers Patsy and Mike Krall are tops. Our little star 2nd baseman Andy Zadell is something to talk about; he has baseball technique plus. That 5' 7" blonde "he" man is none other than Morris alias "Sailor" Debenak. Catching is his regular position which he is very capable of holding, but baseball is not the only favorite past time. I (Continued on page 6)

Repeats as Delegate

MARY MILAVEC

For the second time in two years Mary Milavec, pictured above, will represent her lodge, No. 75, SSCU, Meadow Lands, Pa. as a guest of the organization. Last year she qualified as delegate to athletic conference, and this year, she gained the title of honorary delegate on her ability again to enroll new members. Mary Milavec is the wife of Andrew Milavec, fourth supreme trustee of the SSCU.

BRIEFS

Next Sunday, August 4th, will find two state SSCU federations assembled in what is perhaps their last meetings before the 16th regular quadrennial convention of the SSCU gets under way in September, in Waukegan, Ill.

In Ohio, the state SSCU federation will meet at the Slovene Societies' Home on Reher Ave. Meeting is scheduled to begin promptly at 9 a. m.

Minnesota SSCU federation representatives will assemble at 1 p. m. at the Slovene Home in Aurora, Minn.

Sunday, August 11th, is the date of the picnic to be sponsored by lodge 155, SSCU, Blaine, O.

Lodge 108, SSCU will hold a picnic on Sunday, August 11, at Avon Park, Girard, O.

On Sunday, August 18, lodge 55, SSCU, Uniontown, Pa., will celebrate its thirty-fifth anniversary with a big picnic.

Sunday, August 25th, is the date, and Center, Pa. Slovene Home is the site, of the Western Pennsylvania Federation of SSCU lodges' meeting.

The United Slovene Lodges of New York, which includes lodge 50, SSCU, will sponsor a big joint picnic on Sunday, August 25, at Charles Garden Park, 60-18 Metropolitan Ave., Ridgewood, N. Y.

John Zupic of Brookside golf course, Barberton, O., gained the honor of Akron District golf champion after beating Karl Schmidt, Ohio University gridder, by a score of 4 to 3. Mr. Zupic also won the Slovene golf tournament held recently at Willowick golf course, Wickliffe, O., and arranged by John Bradach, Cleveland.

Another dance will be sponsored by the softball team lodge 35, SSCU, Lloydell, Pa., on Saturday, August 3. Music will be provided by Martin Serro and his Slovene Strollers.

Spending her vacation in Madison, Wis., is Miss Vida Kumse of Lorain, O. "Just taking life easy and liking it," postcards Vida, who is the daughter of Mr. John Kumse, chairman of SSCU supreme board of trustees.

Lodge 2

Ely, Minn. — Members of lodge "Sv. Srca Jezusa," No. 2, SSCU, are cordially invited to attend the next regular meeting on Sunday, August 11, starting at 9 a. m. in the usual quarters. This is our last meeting before the 16th regular convention gets under way on September 9, in Waukegan, Ill.

The delegates elected to represent our lodge at the convention wish to have the members attend the next meeting in full numbers, and to extend to them instructions on official business at the convention. Furthermore, it is the duty of each member to show an interest in his organization, particularly the time before the convention, where the by-laws governing the organization for the following four years are acted upon.

Joseph L. Champa, Pres.

Lodge 130

De Pue, Ill. — Members of lodge "Slovenski bratje," 130, SSCU are hereby notified that the next meeting has been postponed to Monday, August 5th, starting at 7 p. m. The change was made because our secretary or representative will attend the federation meeting in Chicago on Sunday, August 4th.

Members should honor this notice and attend the meeting on MONDAY, August 5, in the evening. Tri-monthly and semi-annual report will be given and the secretary will report on the results of the federation meeting. I hope that the members read the changes in our by-laws proposed by the supreme secretary, and that they have reached some conclusions, for in this way we can authorize the delegates to act at the convention as lodge representatives.

Ignac Benkse, Sec'y

Lodge 55

Uniontown, Pa. — Members of lodge "Sv. Roka," 55, SSCU, particularly the absentees from the July 21st meeting, are hereby notified that it was decided at the last meeting NOT to hold the scheduled picnic.

Reason: Pennsylvania laws are very strict in the sale of liquor on Sunday. It can neither be sold nor given away free. It has occurred where detectives found liquor among the Slovaks and other nationalities, on some occasion such as our proposed picnic, and spilled the drinks on the ground, besides the fine that came on later. On another occasion a lodge found guilty was fined \$380.00 penalty. Inasmuch as our lodge does not wish to get into such confusions, the picnic has been called off.

Joseph Prah, Sec'y.

Schedule of Cleveland SSCU Softball League (FOURTH ROUND)

(Games begin promptly at 6:30 p. m.)
MONDAYS
Kirtland
Aug. 5—Betsy Ross vs Ilirska Vila.
Aug. 12—Coll. Boosters vs Ilirska Vila.

WEDNESDAYS
Napredok
Aug. 7—Coll. Boosters vs St. Johns.

FRIDAYS
Napredok
Aug. 2—Betsy Ross vs St. Johns.
Aug. 9—Coll. Boosters vs Napredok.
Joe Struna, League Chairman

Butte Delegate

DOROTHY PREDOVICH

Another delegate to represent the very active Butte, Mont. lodge 190, SSCU is Dorothy Predovich, who has qualified as honorary delegate to the 16th regular quadrennial convention in Waukegan, Ill. next September.

MAKING THE DEADLINE

By Little Stan

Little Stan

Ely, Minn. — A better title for the story to follow would be "Foggy." — Because since early Saturday morning this scribe has been racking his brain for some good idea to write about. Here it is almost train-time and Little Stan is in his first paragraph.

And because of this, perhaps it is best that we had better take that Magic Carpet out of storage and begin one kind of a jaunt to another! Heh. Heh. But this just reminds of an incident that happened a couple days ago, when a group of young fellows went off on another "weiner roast." That Magic Carpet went right along even tho Little Stan didn't think about it at first. Because it was in the private home in the trunk of the Chevy.

Towards evening the grass along the lakeshore gets a little damp from the dew, you know—dewdamp—and a nice little rug wouldn't be very hard on the seat. No sooner did the Carpet come out of the trunk, than Doc Zgonc took hold of it, and the pet followed him all over Burnside lake.

It was only through persistent wooing that Little Stan was able to retrieve his Magic Carpet of the skyways.

While thousands swelter in city heat, the people in this thriving little city in the heart of the Arrowhead country, augmented by tourists galore, gander about apparently very cool and comfortable. But Ely was not missed by the recent terrific heat wave. Biggest consolation was that it only lasted three days before the northwest winds shot temperatures downward. It being a mere jump from city heat to coolly shaded lakes, large groups took advantage of warm days to lounge about in the waters. Little Stan was no exception, and very frequently donned his smooth satin trunks, filled up a couple of inner-tubes, and spent several hours in the cool waters of White Iron lake.

During the evening, Matt Vertin, whom athletic conference delegates remember, would invite us to sleep with him at his cabin. Usually the group wouldn't fall asleep until after one in the morning. But it was nice—especially on the porch. A bright moon lit up the waters, and a snore or two sighed in rhythm with the waves lapping along the shore.

In the morning first thing to do to wake up would be to jump right out of bed, and dive into warm waters for a nice swim. That would really open your eyes. Then whizzing up town to take care of the business of the day.

In five more short weeks delegates will be entraining for Waukegan for the 16th quadrennial convention. Preparations to entertain a huge crowd are being completed by hard working committees who have been pledged cooperation from Mayor Mancel Talcott and the Waukegan Chamber of Commerce. Everything that was promised for the entertainment of the delegates will be fulfilled. And everything will be made comfortable so that delegates

can dispose of our Union's business in comfortable atmosphere. Waukegan—in five more weeks!

Despite hot weather, SSCU federations and members throughout the nation are busy conducting preliminary meetings, running through business which will be disposed of by their representatives—the delegates—at the convention.

Minnesota Federation of SSCU lodges meet in Aurora next Sunday, and that's where Little Stan will be on that day.

Gee Whiz—hear that train—whistle blowing. This long-legged guy will have to make tracks to get it before it starts pulling out—so until next week—

Stanley Pechaver
No. 2, SSCU

About This And That

Cleveland, O. — Your reporter spent a very wonderful Sunday in Struthers, Ohio two weeks ago. Traveled out there in Joe Novak's car. He is a new member of Betsy Ross lodge. On the trip also met Stan Perushek. Met another member of the gang too, namely; "Carol." Finally got to Struthers about 5:00 p. m. or so. We took the long way getting there.

Reaching Struthers, I was greeted by John Opeka of Barberton, a real grand fellow. Soon I saw my good friend, Ed Glavic and met more of his friends from Struthers, Ohio. Saw "The Honorable John" out there too. And our other SSCU'ers Stan Pogacnik "Don Ameche" also. All wonderful people. Well, we missed out on the Barberton game, but heard the results: Barberton lost to Struthers. Betsy Ross played a wonderful game: It was very exciting towards the end. In the last inning, the score was tied. A few more innings were played and gave the Cardinals of Struthers a chance to make a run and it was made by Stan Pogacnik, so the score read Cardinals 9, and Betsy Ross 8.

Had a really grand time with these sociable Struthers folks. They really wanted us to stay longer, yet we had a long drive ahead of us. So sorry, we could not stay longer. Ed and Stan and Frank (Stan's friend). Thanks a lot for your wonderful co-operation in giving us a real grand time. Hoping to see you in Cleveland soon and hope we can pay you back in the same grand way.

I could give you a lot of gossip too, but since I'm writing about the dance this week, it'll take up too much space, but I can tell you that little, cute sociable gal, Dorothy Rossa certainly has what it takes for she had nearly all the Struthers fellows by her. (All kidding aside, Dot, it's a grand pleasure knowing you and grand having you with us in the SSCU. Let's see more of your articles in the paper, too.)

Ever been up to the Slovenian Society Home on Reher Avenue in Euclid, O.? No, well, why not drop down there for an evening of fun in a game of balinea, or if you aren't a bowler, why not come to the hall and attend the weekly concerts presented by Ohio Music Project under the direction of Mr. Cahill. Next Friday, August 31st a Tamburitza, 6-piece will play. Next Wednesday

(Continued on page 6)

Is Your Father or Mother an Alien?

If so, read over carefully the following article and explain the contents to them.

Editor's note: the following article was prepared by the "Common Council for American Unity" with offices in New York City, and formerly the "Foreign Language Information Service." Purpose for re-printing it in the Nova Doba is to give the readers a summary of the "Alien Registration Act of 1940," which was passed by both Houses of Congress on June 22, and signed by the President. Inasmuch as severe penalties are imposed on all aliens who fail to register, the "Common Council for American Unity" feels and so does the Nova Doba editorial staff that this measure be accorded the widest possible publicity. Our English-speaking members and others will render a service to their elders, who may not be citizens yet, to explain in detail the contents of the following article:

The registration provisions go into effect 60 days after the bill is signed. Within four months after such 60 days, every alien now in the United States who is fourteen years of age or older, and who remains in the United States for 30 days or longer, must apply for registration and fingerprinting at the local post office or such other place as may be designated by the Commissioner of Immigration and Naturalization. Every alien who comes here at any future time, and who remains in the United States for 30 days or longer, must likewise apply for registration and fingerprinting.

The measure provides that it shall be the duty of every parent or legal guardian of any alien now in the United States who is less than fourteen years of age, and who remains in the United States for 30 days or longer, to apply for registration and fingerprinting of that alien. Every parent or legal guardian of any such alien who comes here at any future time, and who remains in the United States for 30 days or longer, must likewise apply for registration and fingerprinting of the aliens.

It shall be the duty of every alien who attains his fourteenth birthday in the United States to apply in person for registration and fingerprinting within 30 days after his fourteenth birthday.

Thereafter, it shall be the duty of every alien who is a resident of the United States, or parent or legal guardian of any such alien, to notify the Commissioner in writing of each change of residence and new address within five days from the date of each change. Aliens in the United States but not residents thereof, must notify the Commissioner in writing of his address at the expiration of each three months' period.

It is provided that the forms for the registration and fingerprinting of aliens shall contain inquiries with respect to (1) the date and place of entry of the alien into the United States; (2) activities in which he has been and intends to be engaged; (3) the length of time he expects to remain in the United States; (4) the criminal record, if any, of the alien; and (5) such additional matters as may be prescribed by the Commissioner, with the approval of the Attorney General.

All registration and fingerprints records are to be kept secret and confidential, and shall be made available only to persons or agencies designated by the Commissioner and approved by the Attorney General.

The following penalties are provided for those who fail to obey the registration law: (1) Any alien, or any parent or legal guardian of any alien, who willfully fails or refuses to apply for registration and fingerprinting, shall be fined not more than \$1000, or imprisoned for not more than one year, or both; (2) Any alien, or any parent or legal guardian of any alien who files an application containing statements known by him to be false, or who procures or attempts to procure registration of himself or another person through fraud, shall be fined not more than \$1000, or imprisoned for not more than one year, or both, and any alien so convicted within five years after entry shall also be deported; (3) Any alien, or any parent or legal guardian of any alien, who fails to notify the Commissioner of each change of residence and address shall be fined not more than \$100, or imprisoned for not more than 30 days, or both.

The bill provides that all aliens seeking to enter the United States in the future shall be registered and fingerprinted, and it authorizes the Commissioner to prescribe special regulations for the registration and fingerprinting of (1) alien seamen, (2) holders of border-crossing identification cards, (3) aliens confined in institutions within the United States, (4) aliens under order of deportation, and (5) aliens of any other class not lawfully admitted to the United States for permanent residence.

There are several other important provisions of this bill that affect aliens. The following groups are added to the classes of aliens subject to deportation:

- (1) Aliens who knowingly and for gain encourage or aid other aliens to enter the United States unlawfully.
- (2) Aliens who have been convicted under any State narcotics law (addicts who are not dealers in or peddlers of narcotics are excepted).
- (3) Aliens who have been convicted of possessing or carrying certain firearms.

These provisions do not apply to acts committed prior to the date of the enactment of the act. Another section of the bill excludes from the United States any alien who has ever been a member of the anarchistic and similar classes defined in the Act of October 16, 1918. It also provides for the deportation of any alien who at any time after entry has belonged to any of these classes, no matter for how short a time, and no matter if he is not now a member.

In striking contrast with the severity of this last provision, another section of the bill gives officials a discretion in certain deportation cases which has long been urged and which constitutes an important forward step in humanizing our deportation law. In cases where an alien proves good moral character and where he is deportable only for illegal entry or certain other non-criminal causes, the Attorney General is given discretion not to deport, if he finds that deportation "would result in serious economic detriment to a citizen or legally resident alien who is the spouse, parent or minor child of such deportable alien," and to record such aliens as admitted for permanent residence.

Another important part of the bill makes it a crime to counsel disobedience or interfere with discipline in the army or navy, or to advocate the overthrow by force or violence of the government of the United States, or of any of its subdivisions. These provisions apply to aliens and citizens alike, except that aliens who are convicted must in addition to other penalties, be deported.

Do You Remember?

Cleveland, O. — August 2 will be one year since the Ohio delegates to the Third Juvenile Convention and Second Conference boarded that Chicago bound train of fun and adventure. Yes, one year has already slipped by leaving behind it a trail of memories and a score of new friends.

I could not help but look through my souvenirs and reminisce. I don't think I will ever forget that August 2. I was really going places. It was the first time I had ever traveled so far and above all it was my first train ride. I guess you can imagine how excited I was. And then too I was going to meet the supreme board and see the Home Office. It was so much fun; it seemed more like a dream than a reality.

Won't you turn back the pages of time with me and see how much you can remember?

Baggage in hand, tickets ready and a gleam in our eyes we were ready. At our first destination Chicago we were joined by other delegates and had the time of our life. Gossip, songs, and laughter were abundant as was the paper used in our big paper war fight. Remember? The car was an awful mess but we had done no damage. The conductor almost sighed when we boarded that Ely bound train. Then there was more handshaking and new friends to help us sing our cares away and get full of pep for Ely. Do you remember our brother scribes, the big and little Stans, who did so much to keep the ball of mirth rolling. Do you remember when our train pulled into that Ely station how proud we were to receive such a royal welcome and then that parade, the greeting by our supreme secretary and the scamper to find our living quarters.

The preliminaries being completed, do you remember the convention proper, the election of officers, the discussions, and the short addresses by the supreme board and visitors. What a wonderful thing a memory is. I personally will always remember being recording secretary of the Athletic Conference. I think the delegates were wonderful for nominating me to this office. Do you remember the speech by Louis Adamic, the author? It was so meaningful and impressive for the gathering of this type.

Boat riding is so much fun when you have such beautiful scenery as Ely offers. Do you remember our ride on the Mayflower and the Maryland to the Indian reservation where we were entertained by real Indians. We certainly had fun on the boats singing away, snapping pictures and getting autographs. Do you remember those Indian dances, those Indian games, and the dress of the Indians?

Beautiful girls, handsome men, beautiful music and a grand place like the community building made a fine setting for our big dance. It was there that I met one of my pen pals, Catherine Ulcher, of Gilbert, Minnesota. Remember, Catherine? I do. Though the delegates were pretty well worn out for the dance there were plenty of cheery words exchanged.

Usually people are very tired after dances but the residents of the Forest Hotel had something well planned. Remember that midnite snack, delegates? But what had we to do first. Some one had decided to rearrange the furniture in the rooms which meant a little exercise putting them in order again. O well, we had fun.

The climax of the activities was the picnic on Sandy Point. Do you remember that? Gov.

ONWARD BETSY ROSS

(Continued from page 5)

do believe he's starting to take lessons in boxing or did you forget those tears! Ikky Kocin's playing is not to be overlooked. Fly balls, ground balls or what not Ikky is there and with him out in the field no ball goes out past him. Keep it up, we all admire it! Well, till next time no more about the team, now about the rooters.

The mishaps of the trip on bikes by the three Betsy Ross Boosters — Dorothy Rossa, Jean Russ and Yours Truly. Everything went off all right till Jean's bike decided to falter.

First the chain came off after a time we did manage to get it back in shape — a minute's ride and Bang!! A flat and what a flat nothing could be flatter. — There just wasn't tire or tube to repair so carrying the bike to a nearby gas station Jean started hiking after awhile; we managed to bribe a boy to ride her the rest of the way on the handle bars. It only cost her a mere 10c. We finally arrived at the end of the 6th inning, score 2 all. But before long it changed to 5 to 2 in favor of St. John's team. Guess we brought all the luck to the wrong team.

Dorothy Rossa got lost in the crowd that gathered for the game, and with all those cute players, why not?

Yours truly turned down Patsy's invitation of a ride and so pedaled home. If the accident hadn't met up with me there wouldn't be no such result as a ripped front fender, broken sign, rather bruised elbow and shoulder. Yes, I'm still recuperating, it really was an unlucky day for everybody, team and all.

The Betsy Ross members along with the baseball team wish to express their heartiest thanks to all our backers, namely:

Al Jeleric, Decorator; Jeleric, your florist; Frank's Cafe, Waterloo Rd.; T. Frizzell, Gulf Gas Station; Chardon Pack Co., W. 65th St.; Slovenian Co-Op Stores; Dell's Dairy, Frank Zadel; Home Equipment Co., Frank Perme; Cardinal Drug Store; Rozanc Dept. Store.

We'll remember you all and in case we ever need anything in line of work we will remember to patronize and also advertise; so a final thanks.

Since Dorothy was lucky enough to take in the moonlight ride and Struthers — I'll let her give you all the dope.

Rose Mary Rossa
No. 186, SSCU.

Harold E. Stassen was guest speaker. He was accompanied by William Berlin, state representative. There were other fine speakers on the program too. The municipal band furnished some fine music. The jitterbugging in the evening was popular too. All too soon it was time to go home again. We had fun on the train home but do you remember the heavy hearts and even tear stained faces at the Chicago terminal?

Isn't memory a wonderful thing. For the years to come I don't think any of us will ever forget the other delegates, the supreme officers and the hospitality of the people of Ely. The Home Office will always be remembered too as a monument made by our relatives. Never will we forget those who helped us make this trip and take part in the activities.

Every August 2 will bring back sweet memories to me and I am sure to the other delegates of a grand trip. It was stupendous, colossal, wonderful and thanks a million, officers of the union, friends and relatives.

Anne Prosen.

Typhoid Fever

By Dr. F. J. Arch, M. D.
Supreme Medical Examiner
SSCU

Typhoid fever is a communicable disease, that is, it is both infectious and contagious. It is an intestinal infection of bacterial nature and water, food, fingers, flies, contacts and carriers are the mode of transmission. As a rule it is a warm weather disease most prevalent between July and October. Soon after the discovery of the typhoid germ it was learned that the illness is contracted only by swallowing the bacilli. Sources of infection were found in contaminated water and milk supplies, in foods that had come in contact with contaminated water, and in material infected by flies which mechanically carry the germs from infected discharges.

Typhoid fever and its close relatives the paratyphoid fevers are all but conquered by medical science. The victory represents one of the greatest achievements of medicine. The studies of this disease were largely responsible for the development of modern systems of sanitation, including carefully guarded water supplies, dairy inspection and antily campaigns. Gradually the installation of modern methods of sanitation brought about the control of typhoid in the cities. The country districts, however, as well as small cities still suffer from its ravages. Great sanitary engineering projects are too costly to be practicable in such localities, and many persons will not do the work necessary for the proper protection of individual water supplies such as wells and springs.

Protection against typhoid fever has now become only a little short of one hundred percent efficient. When one reads that twenty or twenty-five years ago almost every physician practicing general medicine found the care of typhoid patients his chief occupation in the late summer and early fall and that now the disease is becoming a medical curiosity in urban practice at least, one realizes that the victory over typhoid is in truth almost accomplished. Thousands of lives have been saved and incalculable economic loss has been prevented.

The time has arrived when the incidence of typhoid is an index of the intelligence and character of a community in health matters, for if every one would fully avail himself of the preventative measures at hand, it is probable that typhoid could be eradicated in one generation. The prevention of typhoid may be summed up in the word cleanliness of person and environment. Typhoid has always prevailed where cleanliness is neglected and has diminished where it has been intelligently observed.

Driving along a country road a man and his wife had a quarrel. Just when it had ended in a draw, they heard a mule bray. Whereupon the husband asked: "One of your relatives, dear?" To which the wife replied: "By marriage, darling."

Rufus—Every time they fire one of those big guns on the Western front \$900 goes up in smoke. Goofus—Why don't they use smokeless powder?

Father—It says here in the paper that an astrologer predicts that the world will come to an end next Christmas.

Son—Will it be before or after dinner, Dad?

Anne Prosen.

Matt Gouze, Slovene, Director of Duquesne University Tamburitza Orchestra

Four young fellows, while attending St. Thomas University of St. Paul, Minnesota, played Tamburitza during their free time in order to pay for their way through college. Today, Matt Gouze, one of the four, has developed the college tamburitza idea to such an extent that he is director of the Tamburitza music section of Duquesne University, Pittsburgh, Pa.

Perhaps you have heard the famed Duquesne University Tamburitza orchestra over the radio station KDKA on Sunday mornings (during the summer months, the program is suspended). Did you know that the director Matt Gouze is a Slovene? Neither did we, for we just took it for granted that this was a Croat group, headed by a Croat.

For the last three years, Matt Gouze has worked on concerts, given by his orchestra, which has traveled through some 30 cities. Proceeds of the concerts go towards scholarships for the musicians, who are all accredited students of Duquesne University, but who work their way through school playing on their favorite instruments.

Last week, Mr. Gouze stopped in the Nova Doba office. A congenial fellow with a soft spoken voice, he gave the editorial staff

the whole story of his orchestra and the connection with Duquesne University. Incidentally, he is only 29 years of age, married, the father of two girls and a member of the SSCU. Until his recent transfer to Pittsburgh, Mr. Gouze was a member of Arrowhead lodge, 184, SSCU, Ely, Minnesota, his place of birth.

There are sixteen musicians in his group, and all sixteen attend Duquesne University on scholarships gained through the concerts given on the stage. Mr. Gouze first followed up his idea at St. Edwards college, Austin, Texas, where the orchestra broadcasted from station WDAL, San Antonio, Texas. On one of his visits to Pittsburgh, he was asked to transfer to Duquesne University, in Pittsburgh, where many more Slovenes and Croats are situated.

While we always enjoyed the Duquesne University Tamburitza orchestra on the radio, the pleasure shall be increased twofold, now that Mr. Gouze has explained his tamburitza orchestra idea to us; and the fact that students are working their way to a higher education by means of music. It was short of a revelation to learn that the director of Duquesne University's tamburitza orchestra is a Slovene.

Lodge 87

St. Louis, Mo. — Our last meeting of St. Aloysius lodge, 87, SSCU was well attended. Many absentees at former meetings were present. Let's keep up the good work and make it our business to be present at all meetings.

For some time we have been working on our joint picnic, scheduled for Sunday, August 4, at Hoffman's Grove on Telegraph and Yeager Rds. All those who wish to get in the parade must be at the Slovene Hall, 3331 So. 7th St., at 10 a.m. sharp. Free bus service from end of Broadway Line will start at 11 a.m. and continue till 2 p.m. On the return trip the busses will start at 8 and make the last trip at 11 p.m. This means that people without machines can come to the picnic.

The committee that represented our lodge reports that two orchestras have been secured for the picnic. Rudy Gabriel Jr., a member of our juvenile department, and L. Susin will lead their respective orchestras. Among the features shall be "The Country Store," where you will win every time, regardless. All members are requested to bring the odds and ends in their house to Frank Kodelja, 3336a So. 18th st., or call La. 0610 and someone will call for the merchandise. At 2 p.m. of the day of the picnic there are scheduled games, races for both men and women. So be sure to come to our picnic and join in the fun.

This joint picnic is the first of its kind to be held in St. Louis, with all lodges belonging to Slovene denominations combining for this purpose. If this picnic turns out a success, we may follow with more picnics in the future.

I am sorry to report that Bro. Banjo is still on the sick list, and will not join us next Sunday, August 4th. We have heard that Mrs. Speck is ill. She is one of our most loyal members and we certainly do not want to miss her at the picnic.

Please keep in mind not only the picnic on August 4, but our next meeting, Sunday, August 11th, as well.

Frank Kodelja, Pres.

Lodge 136

Krayn, Pa. — On Sunday, August 4, "Jutranja Zvezda" lodge No. 136, will hold its annual picnic and dance at Krayn Park in Krayn, Pa.

Dancing will begin at 8 o'clock to the music of a popular Slovene orchestra.

Members of lodges in the vicinity are invited to attend.

Mary Baydek, Secy.

No. 136, SSCU.

ABOUT THIS AND THAT

(Continued from page 5)

Tuesday, August 14th, 40-piece orchestra will also appear. All concerts begin at 8:00 p. m. So be seeing you the 9th of August at the concert.

Congratulations to Mr. and Mrs. Frank Yankovich. She was the former Miss June Erwerbe. Their marriage took place July 13th. Their honeymoon was spent visiting the eastern states. The newly wedded couple will make their home at 186 East 172nd St. Mr. Yankovich is a member of Betsy Ross, No. 186 and plays on the ball team. He is also the music maestro of the orchestra. Best of luck both for a wonderful, happy life.

Tony Drenik, of St. John's was operated for tonsils. His boys (ball team) were made up of him the other day because he forgot to bring one of the boys down to the game. How some pity, boys. Come on, Tony get that throat well, so you can sip your beer easier, as one of the boys from your team suggested.

An announcement to be remembered for by all the SSCU'ers. The St. John's are planning to celebrate the 16th of November with a dance. Of course more news of the dance will be given later on, but just a thought for that night.

Well, seems that the time is up for your reporter to be saying "Auf Wiedersehn." (Incidentally tomorrow, being August 2nd yours truly should celebrate or something, as I'll be finished with my summer course at Flora Stone Mather College. Instead I'll see you all at tomorrow's game when the Betsy Ross team will play St. John's at Napredok field at 6:30 p. m. Elsie M. Desmet.

Ured glavnega tajnika

Office of the Supreme Secretary

PREJEMKI IN IZDATKI MESECA MAJA 1940.

INCOME AND DISBURSEMENTS DURING THE MONTH OF MAY 1940

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

Income and Disbursements — Adult Dept.

Prejemki in izdatki — Adult Dept.

186		1,547.00	204	39.10
187	58.53		205	41.88
188		537.00	207	114.13
190		61.00	209	60.50
196		18.50	211	20.48
197		53.00	216	99.07
198		9.33	218	73.82
200		277.57	220	14.91
202		17.50	221	203.03
203		64.00	222	151.89
207		19.00	223	19.54
221		26.00	225	219.74
222		15.00	226	20.65
225		202.33	227	61.80
230		29.00	228	61.83
233	34.10		229	86.59
			230	175.38

Damir Feigel:

ČAROVNIK BREZ DOVOLJENJA

(Nadaljevanje)

Ne zameri ji, prijatelj! Obljubljam ti, da tudi jaz že zdaj oprasčam, kadarkoli ti bo tvoja žena očitala mojo kvarno družbo. Nič ne rečem, naše žene so sama dobrota, samo dobro nam hočejo, le pri presojanju, kaj je nam dobro, so precej, kaj bi rekel, enostranske, osebne. Kaj deš prijatelj??

Lipovec je z molkom odobril Maličeve nazore.

V tem času je bilo prišlo v pivnico nekaj novih gostov. Upokojenec Petrič je sedel k Lipovčevi mizi, pozdravivši oba z nemim poklonom, da ju ne moti v njunem živahnem razgovoru. Brž za njim se je pojavil mojster Repič, ki je pa sedel k mizi blizu vrat, da bi zopet kdo ne brusil po nepotrebnem jeziku in mu oponašal kdo ve kakih stikov s Petričem. Ne Repiču ne Petriču se ne prav nič poznalo, da sta se pred dobrima dvema urama plezala po drevesih, skrbno zastražena po svoji zavezni vдови Rupnici.

Pri vsakem omizju se je razvil živahen razgovor. Snovi v začetku ni zmanjkalo. Naj je tudi razgovor zdaj pa zdaj nekoliko pojamel, brž mu je nova misel dolila potrebnega goriva in ga razvnela z novo silo. Vmes so se slišali krčmarjevi olrajti, Julkino prijazno, nespremenljivo zatrdilo: "Takoj prinesem!" in Crnetov zvonki smeh.

Mehanik Črne je bil prišel tam ob binkošti v Trato, išoč delo in zaslužka. Zglasil se je tudi pri mojstru Repiču, ki ga je vzel v službo bolj iz usmiljenja ko iz potrebe. Ni se kesal, da se je bil vdal neobičajnemu nežnemu čuvstvu, kajti Drežec, kakor so ga kmalu vsi začeli klicati, se je izkazal uslužnega, pripravnega in iznajdljivega delavca. Kolesa in šivalne stroje je popravljal iz vseh bližnjih selišč in imel je vedno dovolj dela. Ker je bil tudi zabaven družabnik in dober pevec, so ga vsi radi imeli.

Ko je nepričakovano prenehalo izmenjavanje misli, je naprosil Črne kar preko sobe, da prepreči grozeči, neprijetni molk, učitelja Maliča: "Gospod učitelj, videl sem vas, ko ste se vračali iz Topolovca. Gotovo ste zvedeli mnogo novic po radiu svojega tovariša. Izsujate kakor danes teden tudi sedaj nekaj najnovejših vesti, da se bomo čutili mi tu na deželi tesneje vezani z ostalim svetom."

"Tako je! Kar sprostite, gospod Malič!" so se oglasili tudi drugi gostje in se nekam svečano začeli pripravljati na izredni posladek sobotnih večerov.

Maličeve misli se še nikakor niso mogle ločiti od šolskega poslopja v Topolovcu in od gostoljubnih slavljencev. Šele, ko mu je udaril njegov priimek na uho, so se misli hipoma vrnile in raztolmačile svojemu gospodarju želje prisotnih gostov. Malič se je takoj zavedel, da ni vzgajatelj samo učeče se mladine, ampak da mora deliti zaklade, ki si jih je nabral iz knjig in iz življenja, z drugimi vaščani, ki so šoli že davno odrasli in niso utegnili izpopolniti pozneje svoje šolske izobrazbe. S kakim naravnost požirnim zanimanjem ga je poslušala prejšnja sobota skoraj ista družba, ko jim je moral na splošno zahtevo razložiti bistvo radia in brezžične elektrike! Nikakor ni bila ta lahka naloga zanj. Kako poljudno se treba izražati, kako skrbno se moraš izogibati skoraj neizogibnih tujk in kolikokrat moraš pojasnjevati celo navadne pojme, če hočeš, da te popolnoma razume preprosto ljudstvo. Sreča, da je bil nekaj dni prej prebral zanimiv članek o električnih valih. Le tako si je utegnil ohraniti ugled pri svojih sovaščanih. Ljudstvo je vedoželjno, sprejemljivo za vsak napredek. O tem se je bil že večkrat prepričal posebno iz vprašanj, ki so se usipala nanj od vseh strani po vsakem takem bolj učenem razgovoru. Zato se ni Malič prav nič obotavljal, ustregel je tudi to pot svojim sopivcem, dobro vedoč, da izzove najnedolžnejša vest celo vrsto vprašanj.

"Prejšnji teden je bilo menda več novic, nič ne de, bo pa med današnjimi kaka zanimivejša. Naj začnem! Slovita francoska pevka — hudimana, da mi mora tako hitro izhlapi priimek iz spomina — se je ponesrečila v Parizu, vozeč se v svojem avtomobilu. Pri tem si je zlomila obe nogi. Parižani se upravičeno boje, da izgubi njihova opera najboljšo sopranistino, kajti tudi če ozdravi, ne bo mogla več nastopati, saj bi se muzali celo najbolj navdušeni občudovalci njenega slavčjega glasu, če bi v najprezrednejših prizorih prišepala na oder veličastna, očarljiva Dezdemona, če bi prišantalala od ljubezni gineča Izolda in prikrevala po berglah vdano žalostna Mihaela. Navedel sem le nekaj najznamenitejših vlog dobre sopranistinj. Teh oper sicer vi ne poznate, a če se le nekoliko bolj vživite v presunljivo dejanje na odru, si že lahko predstavljate, kako se osmeši junak s šantavo nogo."

"Da, da, z avtomobili je križ," mu je segel v besedo Rjavec, precej premožen kmet. "Iz svojega življenja vam povem, kako mi je to vozilo svoje dni popolnoma pokvarilo želoce." Iztrkal je pipo ob mizni rob, odkajljal se je in nadaljeval, ne menč se za nevoljne poglede večine gostov, ki so morali poslušati njegovo dogodbico, kadarkoli je nanesel pogovor na avtomobile. A bili so obzirni in ni niso hoteli greniti veselja s kako zbadljivo opazko, ker je bil Rjavec drugače precej molčeč in nevsiljiv. "Bilo je predlansko poletje. Ko so državno cesto usposobljali z gladkim tlakom za avtomobilski promet, smo zapirali vsi tisti, kojih dvorišča so mejila s cesto, svojo perotino v kurnike, da bi ne nudili temu ali onemu delavcu izkušnjav, ki bi jih ne mogel premagati. Po dokončanem delu smo jih zopet izpustili. A naše kure so nam, veselo zopetne prostosti, uhajale vedno na cesto in dan na dan so jih avtomobili povražali. Niso izbirali. Danes dobra jajčarica, jutri nedorasel puran, dan pozneje petelin. Šlo je po vrsti. In vse te žrtve modernega prometa smo morali pojesti doma. Tako sem se tedaj preobdelal kuretine, da mi še sedaj ne diši več. Šele z dvema vozoma opeke in s skrinjo apna za obmejitev dvorišča sem rešil svoje živali predčasne smrti in si kolikor toliko ozdravil želoce."

Gostje so se oddehnili. Bali so se, da raztegne Rjavec svoj govor preko običajne mere, a bil je to pot neverjetno popustljiv; ni našteval namreč vseh žrtev posamič, omejil se je le na tri zastopnike dvoriščne perjadi.

Malič se je hlinil vernega poslušavca. Znal je zadevo o vplivu avtomobilov na Rjavčev želoce skoraj na izust. Pri zadnji besedi se je govorniku nemo zahvalil za izredni užitek in nadaljeval z naštevanjem novic iz bojazni, da jih pozabi pod dolgotraj-

nim vplivom topolovske dote, kakor je začel že pozabljati imena. "Zvedel sem tudi, kar vas bo menda mnogo bolj zanimalo ko vsega pomilovanja vredna francoska pevka, da je napravila tehniko v zadnjem mesecu z najnovejšim izumom velikanski, neizmeren in nepojmljiv napredek. Skromnemu učenjaku, ki se ukvarja že leta in leta v naši prestolnici s tem vprašanjem, je slednjič uspelo, da lovi elektriko iz zraku, nabira jo v posebne nabiralnike in če nima dovolj zračne elektrike, sega še po strelah, da napolni nabiralnike."

"Ha, ha, ha," se je zasmeljal Petrič, "lovi elektriko kakor mi muhe z upognjeno dlanjco, za strele pa uporablja z osladnim limom namazan trak, da se ne opeče."

"Salo v stran!" je resno, a odločno zavrnil učitelj Malič hudomušno opazko upokojenega Petriča. Podzavestno je čutil, da je prišel trenutek, ko mora nastopiti kot ljudski vzgojitelj in izobraževavec, da mu ne poreko preprosti vaščani, glej, redar Petrič ga je ugnal v kozji rog z brezpomembnimi ugovori.

"Ogromno količino elektrike nahajamo v zraku. Elektriko smo morali proizvajati dosle s trudom in po ovinkih iz drugih prirodnih sil, čeprav počivajo nezhanske sile v naši bližini, neizrabljene in nikogaršne. Le zdaj pa zdaj se javijo ob času nevihte s treskanjem, s strelami. Star je že načrt, kako bi se dali izkoristiti ti neuporabni zakladi najkoristnejše energije. Sto in sto učenjakov se je bavilo z njim po vsem svetu, dokler se ni ta dolgoletni sen v sedanjem času udeležil, uresničil. Sedaj vas popolnoma razumem, gospod Petrič. S svojo opazko ste dali duška svoji neveri. Saj se zdi v resnici vsa novica neverjetna. Tako je z vsemi pomembnejšimi izumi! Naj bi bil kdo trdil pred desetletji, da se bo slišal glas po vsem svetu, bi ga imeli ljudje za sanjača in njegovo trditve za plod bolne domišljije. In vendar se danes prav nič ne čudimo radiu, kakor se ne bodo čudili naši zanamci domači elektrarni, ki bo dajala vsakemu poljubno količino energije za razsvetljavo, za šivalne in druge stroje, kakršna bo pač priprava in potreba. Človek si je torej sedaj uslužnil še najjačjo elementarno silo, ukrotil je strelo."

"Dovolite, gospod učitelj," se je vmešal mojster Repič v Maličev govor, "ali ni bil Franklin mož, ki je ukrotil strelo?"

"Franklin je vzel streli le njeno škodljivost, bil je podoben lovcu, ki ustrelil divjega, grizoečega in ritajočega konja, da prepreči grozečo škodo. Učenjak, o katerem govorim — zopet si nisem zapomnil njegovega priimka, čeprav se mi je zdel priimek precej domač — pa ni usmrtil divjega konja, udomačil ga je in si ohranil na ta način njegovo delavno moč. Franklin je vodil strelo po napeljanem vodu naravnost v pogubo. Zapravljal je ogromne sile, ki jih je umel izumitelj iz najnovejše dobe toliko in toliko let za njim izrabljati človeštvu v korist." Malič je pogledal nato ponosno po zbrani družbi, kakor bi se bil učenjak v prestolnici pravno točno po njegovih navodilih. "V nekaj mesecih bo imel vsak svojo napravo doma, sam bo lahko nabiral elektriko in osvobodil se bo popolnoma od dragih elektrarn."

"Ali ne poveča tudi ta izum brezposelnosti?" se je oglasil Črne. "Nekoč sem slišal govornika, ki se je povzpel do trditve, da je človek sam sebi največji sovražnik. Po eni strani izumlja, poenostavlja obrate, krajša delovni čas in omejuje delovne roke, po drugi strani pa jemlje delo delavcem in veča brezposelnost."

"Pritrujtem," je dejal Malič, "a mi tega nesoglasja ne bomo rešili. V slučaju, ki pravkar o njem razpravljamo, se mi zdi, da dobe iz elektrarn in sličnih obratov odpušeni delavci in uradniki novega dela in nadaljnega zaslužka v tovarni za nove priprave, za nove nabiralnike zračne elektrike. Glede učenjaka moram še dostaviti, da mu je izžepal izum v precejšnji meri duševne sile in živce, zato je pa tudi moral, kakor je naznanil govornik po radiu, odpotovati v zdravilišče, da se okrepi in ozdravi."

Lipovec se je moral brzditi, da se ni lopnil po kolenih v znak notranje zadovoljnosti. Že prej pri Petričevi opazki se mu je bilo zasvetilo. Z osladnim limom-namazanim trak. Limanica torej v drugačni obliki. Obhodnik Simon mu je pravil o razglednici, naslovljeni na tujčevega sluga iz glavnega mesta. Kjer je bival sluga, je moral živeti tudi njegov gospodar. Julka mu je popisala svoj strah, ko je videla tujca, kako se je razveselil zagotovila, da bo ob nevihtah treskalo zaporedoma prav v njegovi največji bližini. Strele se mora veseliti le oni, ki se je ne boji, ker jo je ukrotil, uslužnil in prisilil do smotrenega dela. Največji izumitelj novejših dobe si je bil torej izbral Trato za svoje zdravilišče. To je dejstvo, ki se ne da omajati.

Lipovec je pogledal brezbrizno zdaj Petriča zdaj Repiča. Njegovo oko ni bralo nič posebnega na njunih obrazih. Nobeden se ni še ovedel, da obstaja ožja zveza med krotilecem strele iz glavnega mesta in novo došlim tujcem. Kako neki tudi, ko nista govorila ne s Simonom ne z Julko, prevzeta oba, da zasledujeta ponarejaveca, ki ga morata zalotiti pri činu samem.

(Dalje prihodnjič)

Priimki - od kod?

Vedno na novo se pojavljajo ljudje, ki skušajo po krajevnih in rodbinskih imenih dokazovati drugačno narodno poreklo tistega kraja ali človeka. Med Nemci je slovanski priimek po večini res dokaz, da so njega nosilec ali njegovi predniki slovanske krvi, pri nas pa je tuji priimek le prav redko znamenje tujega izvora. Državna uprava, ki je v krstnih maticah, urbarjih, pogodbah, zapisih in drugih javnih listinah dajala ljudem priimke, da so se ločili drug od drugega, nikoli ni bila v naših rokah, zato upravnim-potom pri nas niti en Nemec ni dobil slovanskega imena. Ko smo dobili upravo v roke, so bili priimki že davno določeni in naša uprava in zakonodaja nista nikoli pokazali dovolj razumevanja, da bi vsaj slovanskim priimkom dali slovansko obliko. Toda se med nami še vedno kretajo ljudje, ki imajo lepa domača imena, a jih spakujejo v tujem pravopisu.

Pokojna avstro-ogrsko monarhija je bila znamenita kovačnica za predelavanje slovanskih imen v nemško obliko in zlasti med Slovenci se nismo mogli ubraniti nje pritiska v tem pogledu. Čas bi bil, da naši ljudje očistijo svoje priimke tuje navlake, ki je vključ vsemu še vedno znamenje naše stoletne podrejenosti. Značilno pa je, da se mnogi naši ljudje ozkosrčno oklepajo ravno takih posebnosti v svojih imenih, ki jim jih je obesila tujja nevednost ali zlohotna oblastnost.

Največji delež tujih priimkov med našim ljudstvom gre na račun posla in poklica, ki ga je izvrševal kateri izmed prednikov naših sodobnikov: Suštar, Žnidar, Zotlar, Pintar, Bogar, Tišler, Cimperman, Draksler, Jager, Kramer, Stancar, Mežnar, Brajer, Glažar itd. Kdor je prišel pred strogo oblast, je povedal svoje krstno ime ter svoj

poklic in oblast je ta poklic ovekovečila kot priimek. Seveda ga je napisala v nemški obliki: Schuster, Schneider, Sattler, Binder, Wagner, Tischler, Zimmermann, itd. To je bilo tem lažje, ker so se po tujem vplivu tudi naši ljudje nazvali tujega izrazoslovja in je bila večina obrti znana med nami samo pod nemškimi nazivi. Tako je slovanski preprosti človek prišel do nemškega priimka. Njegovi potomci, ki so si po vzgledu drugih patronimikov, privzeli končnico —ič, —ičič ali —šič, so postali šušteršiči, kramaršiči, mežnaršiči, rihteršiči, s čimer je priimek dobil domač zvok ali osnova je ostala tuja. Slična usoda je zadela one obrti, ki so bile ohranile slovanski naziv: Mesar, Tkalec, Lončar, Mlinar, Zidar, Kovač; te je urad takisto enostavno prevel v Fleischerje, Weberje, Hafnerje, Mullerje, Maurerje in Schmidte.

Janez Kmet je postal v uradnih spisih Johann Bauer, Novak ali Novinec ali Novinšek pač kmet z "novine", je dobil nemško obleko Neubauer. Gozdni čuvaj je dobil priimek Borštnar ali Waldwieser; slednje se je v našem izgovoru izpremenilo v Lavtizar. Birič ali sodni sluga je postal kratko Vavpot (Gewaltbote), njegovi potomci so Vavpotiči. Nočni čuvaj je postal Vahtar, ki se je seveda pisal Wächter. Kralji, Česarji, Škofje in Papeži — ti priimki so pri nas pogosti — so se kaj lahko prevedli v Könige, Kaiserje, Bischöfe in Papste.

Notranje preseljevanje je takisto ustvarjalo priimke. Kdor se je s Kranjskega preselil na Štajersko, so mu rekli v novi domaćini Kranjec, oblast pa ga je poznala kot Krainerja. Preseljenec iz Rake je dobil na Hrvatskem priimek Rački, v naših krajih pa ga je nemška uprava krstila za Arharja, ker so Raki rekli Arch. Mož, ki se je iz Kamne gorice preselil v Kranj, je bil v uradne zapise vnešen kot Steinbichler; ker pa niti sam ni znal izgovoriti svojega priimka, niti tega ni mogla njegova okolica je nastal zaradi te zadrege nov priimek v Štempihar. Fant, ki se je iz škojloškega Puštala priženil nekam v Kamnik, je odšel nosil ime Burgstaller in se ga ni nikoli mogel rešiti.

Nasilno ponemčevanje naših priimkov je cvelo zlasti na Korškem. V spisu naročnikov Mohorjeve družbe je mnogo Kleweinov in Hebeinov. Človek bi mislil, da so to prava in pristna nemška imena, toda pregled krstnih knjig razprši vsak dvom, kajti razvoj priimka drži v neprekinjeni vrsti naravnost do lepega slovanskega imena Hlebanja. Enak primer je Hochmüller. Bolj nemško zvenčega priimka menda ni, toda vedeti je treba, da se rojstni hiši slovenskih Hochmüllerjev pravi pri Gomiljarju, nakar izprememba postane takoj jasna. Hochmüller pa je neločljiva popačenka, kajti mlini naravno niso visoki, marveč leže navadno v globelih. Modrinji vasi so pa nemško rekli Möderndorf, zato so bili oni priseljenci, ki so prišli v pest nemškimi pisarjem Möderndorferji, kdor pa ni imel te nesreče, je ostal Modrinjak. V zapadnem delu celjskega področja se nahaja ime Ofentavšek. Da na kratko povemo: To so prišleci iz Labotske doline — Lavanttal. V narečju se ta dolina imenuje Lofental. Lofentalšek je v teku razvoja izgubil začetni "l", končni bilabialni l pa je po pravilih nase izgovarjal prešel v "v" in izcimil se je Ofentavšek. Felaherji so čistokrvni Slovenci, priseljenci iz Bele, ki jo je nemški šribar — tudi priimek šribar spada v to vrsto in razodeva poklic — poznal le pod imenom Fellach. Petrovarji so prišleci iz Ptuja, Steinerji so Kamničani, Tolminarji in Poljnarji pa vključ tuji okvari dokazujejo slovansko poreklo iz Tolmina in

Poljan. Medicem in Breznikom, priseljenim na Kočevsko, so izpremenili priimek v Hönemann in Pirker. Mnogo naših Pogorelcov je dobilo prevedeni priimek Brandstätter. Pungaršek ali Pungartnik je bil kmet, ki se je naselil na opuščnem pungartu — Baumgarten — ali pa je bil doma iz kraja Pungarta, kakršnih je na Slovenskem dovolj. Na Trnovskem pristanu v Ljubljani stoji hiša, ki jo je zgradil neki Spinner, Trnovci pa ji pravijo Pakjova hiša, ker je znamenje, da se je prvotni lastnik pisal Pakj in da si je ime šele kasneje prevedel v nemščino. Vsak priseljenec iz Češke je v tistih časih samo po sebi dobil priimek Böhm.

Na Kranjskem imamo na videz čisto nemške priimke, ki pa ne vzdržijo podrobnejše preiskave. Vomberger in Stemberger kričita po nemstvu, Ošlaker diši po njem — toda resnica je ravno nasprotna. Pri Smledniku je vasica, ki ji ljudstvo pravi Št. Omprge, dasi se s priizničeno njuno neumešno priporočila kot edino pravo ime Sv. Valburga. Sosedje so izseljence iz Št. Omprge imenovali Omprgarje, učeni, toda vključ vsemu nevedni pisarji so ime približali nemški obliki in ovekovečili Vombergerja. Do pičice enak je primer Stembergerjev. Izhajajo namreč iz trebanjske vasi Štampke. Prof. Kos pravi, da je ta beseda nastala iz nemške Steinbrück. Štampkarje so potem pisarji napravili za Štembergerje, ker jim ni bil znan pravi izvor priimka. V prejšnjih časih so pobirali posebno davčno doklado — Aufschlag — na ta način, da se je pobirajoča komisija vsako leto ustavila pri določeni hiši, kamor, so davčni obvezanci morali prihajati, da uredijo zadevo. Hiša je dobila ime Ošlaker. Znanost je tudi, da se je goriški priimek Obrndnik zaradi napačnega zapisa oblike v narečju "Obard'k" skazil v Oberdank.

Tudi s krstnimi imeni, v kolikor so postala priimki, je pomembujoča oblast ravnila enako. Balant, tipična slovanska oblika za Valentina, je v zapisnikih postal Walland, Silvester — kratica je Vester, — pa Wester, Bošte — Waschte, Gasper — Kaspar, Mohor, — ob naslovitvi na ljudsko izreko Mohar, pa kar Macher. Stara nemška krstna imena, ki so bila v prejšnjih časih pri nas bolj v navadi kakor Ožbalt, Lambert, Rupert, Bernard so v svoji prvotni obliki Oswald, Bernhard našemu človeku dala pečat, kakor bi bil nemškega porekla.

S tem pa nikakor nečemo trditi, da med nami ni bilo priseljenega tujega življa in da se ta ne bi bil zliž z našim ljudstvom. Zgodovina nam pravi o prejšnjih tujih naselitvah v naših krajih, toda od vseh ter se je do današnjega časa ohranilo le Kočevje, kjer je oblast namenoma gojila nemstvo. Za naše kraje velja pravilo: mesta so ponemčevala, vasi so poslovenjevale. Vendar moramo ugotoviti, da smo trpeč in dajajoči del v nemško-slovenskih odnosih bili mi. Naša kri je v rekah tekla v nemško morje, odtam pa nam je pritekala v silno tankih curkih. Obilica nemških imen med nami je pripisati dejstvu oblasti, ki do najnovejšega časa ni bila v naših rokah. Delovala je hote ali nehoti ponemčujoče.

(A. ž. v "Jutru.")

ZASTAVE

bandera, regalije i. t. d. po jako zmernih cenah. Ure, zlatino, demante, srebrnino itd. — Najnovejša "1941 ZENITH Radios," \$14.95 in višjih cen.

IVAN PAJK, 24 Main St.,

Conemaugh, Pa.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je 4.50 Društvo in posameznikom se priporočamo za tiskovine. Unijsko delo — zmerne cene Cleveland, Ohio

LISTNICA UREDNIŠTVA

Redovnež na Pacifiku

Za rhododendron rabimo tudi slovenski isto označbo, namreč rododendron, dasi imamo zanj tudi nekatere slovenske prav ne povsem točne označbe kot ravš, dragomastnik, planška roža itd. Botaniško ime je rhododendron in pod tem imenom ta lepa rastlina široko razširjena. Rododendron raste divji v mnogih krajih Evrope, Amerike, Azije, in sicer na severni polobli. Vedno zeleni grmič, ki nekod dosega tudi višino dreves, se spomladi ali pozomladi našajo z velikim rožnatim lim ali rdečkastim cvetjem, radi legega listja in legega spada rododendron med ljubljen vrtno grmič in mnogo rabi. Rododendron ni občutljiv proti mrazu, ga vidimo po parkih naših njezapadnih ali vzhodnih prav tako kot v Californiji, gonu in Washingtonu; vsekoli je za milejšje podnebje ob fiku hvalježen z bujnejšo in z obilnejšim cvetjem. lina v splošnem počasi zato zahtevajo trgovci, ki jijo jano visoke cene. Glej stora na vrtu ni posebn birčna; dobro uspeva v soncu, istotako dobro v senci in prilično dobro v senci. Ima pa eno zahtevno reč hoče imeti "kisló" zemljo, dobro rast. Marsikje se doseže na način, da se v njo ninam rododendrona hrastovo listje.

Botaniško spada rododendron v rastlinsko skupino "v katero spadajo tudi ranjorje vrste (laurel), ki rastejo v raznih krajih njenih držav, tudi v gorah legheny. Vsekakor je rododendron posebna vrsta v tej pini. Najkrasnejše vrste rododendrona so baje našli v laljskem gorovju v Indiji, tudi razni kraji Evrope, verne Amerike se ponajštevilnimi vrstami ali domačega rododendrona. Pravijo, da Indijci uživajo je rododendrona kot solate, nekod v Evropi pa delo rododendronovega cvetja melado.

NOVE RAZMERJE

Pri sedanjih razmerah traja jav in zračna pošta razmeroma točno zvezo z našim starim pri pošiljanju denarja je pa najbolj priporočljiv. Brozariji pri vsaki pošiljki znašajo \$1.00 k spodaj navedenim cenam, cene za pošiljke v dinarjih in cene za pošiljke v dolarjih. Pri večjih zneskih sorazmerno gori ali dol.

DRUGI POSLI S STARIH VAGON. Ako imate kak drug vagon, stari starim krajem, bodejte istovestno boljše opravili, ako se obrnete na

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service, Inc.

302 E. 72nd Str., New York, N. Y.

INSURED

VLOG

v tej posloj

zavarovane do \$5,000.00 po

Savings & Loan Insurance Co.

ration, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družinske vloge.

Plačane obresti po

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Avenue